

Najaarsnota

Gemeente Aalten 2022

Inhoudsopgave

Inleiding 4
Totaal financieel overzicht 6
Programma 1 Ruimte 7
Programma 2 Sociaal Domein 13
Programma 3 Bedrijfsvoering 21
Reserve overlopende posten 26
Financiën Oekraïne 29
Coronabudget 31
Balans 33
Overzicht kredieten 34
Algemene Reserve 36
Overzicht van baten en lasten 38
Begrotingswijzigingen groter dan € 10.000 40
Begrotingswijzigingen kleiner dan € 10.000 41
Begrotingswijzigingen, administratieve bijstellingen 43
Afkortingenlijst 46

Inleiding

"Is het glas echt nog wel half vol?"

Als college staan we altijd positief in de samenleving. Immer. Dus zeker is dat glas halfvol. Maar langzamerhand bekruipt het gevoel dat het glas voor bepaalde partijen ook halfleeg kan zijn of worden.

Want:
- We staan aan de vooravond van een economische crisis, of is het al avond?
- Er is een inflatie met dubbele cijfers
- Langdurige recessie dreigt
- Looneisen tot 17%
- De rente stijgt behoorlijk
- De overheid kan niet anders dan bijspringen, maar daar zitten grenzen aan
- Inwoners komen steeds meer in de problemen
- Verenigingen, sportclubs en (kleine) bedrijven ook

Het is echter goed om in de tekst van een bericht niet alles te benadrukken. Woorden verliezen dan aan kracht. Er is sprake van woordinflatie. Dat is een ander soort inflatie en minder erg. Dat wel. Maar ellende benadrukken helpt ons niet verder.

Toch is het niet zo raar dat er in de media gestrooid wordt met hyperbolen als 'knallend' en 'gierend'. Er is ook echt wat aan de hand. Een vast onderdeel van de agenda zijn de rente- en marktomstandigheden. Daarin komt de torenhoge inflatie met regelmaat naar voren. Deze bedroeg 17% in september. Een toename die sinds de WO ll niet vertoond is in Nederland.
Centrale banken doen er alles aan om de inflatie te beteugelen met hogere rentes.
Aan de inflatie komt dan vlot een einde, maar wordt dan vrijwel meteen ingewisseld voor een recessie met een sterk oplopende werkloosheid.

Stijgende gasprijzen, hogere energierekeningen en gebrek aan perspectief en zekerheid. Het is nogal wat. Waar stevenen we op af? Worden we door de centrale banken en het overheidsbeleid zo goed en kwaad als het gaat door deze crisis geleid? Of constateren we achteraf dat er eind 2022/begin 2023 sprake was van een Minsky-moment?

Hyman Minsky was een Amerikaanse econoom die de hypothese introduceerde dat in een economie waarin het langere tijd crescendo gaat iedereen de neiging heeft om op termijn meer en meer risico's te gaan nemen. Waarbij het op een gegeven moment de vraag is of we de daadwerkelijke risico's nog echt als risico's kunnen taxeren. Uiteindelijk, zo stelt Minsky, ondermijnt dit de stabiliteit. Een Minsky-moment wordt gezien als dat moment waarin emotie het wint van de werkelijkheid. Zeker onze kapitalistische markteconomie is hier vatbaar voor, omdat vertrouwen een belangrijke pijler is onder het systeem. De Minsky-momenten uit de geschiedenis zijn bekend: de tulpengekte in 1637, of wat dichterbij nog in deze eeuw, de dot.com-bubble en de kredietcrisis.

Om terug te komen op de titel, is het daarom geen idee om juist ook de positieve zaken te benadrukken? Want werkt de wijze van verwoorden van het slechte nieuws juist ook niet averechts en doet het wel recht aan de werkelijkheid? Of is dit jezelf voor te gek houden in deze tijden waarin er sprake lijkt van een 'perfect storm?'

De gemiddelde burger? Die heeft het zeker moeilijker, de energievoorschotten gaan omhoog, tanken is ook veel duurder en dan de dagelijkse boodschappen nog. Betekent voor een doorsnee gezin zo'n € 500 per maand meer aan uitgaven. En dat geld is er niet. Voor verenigingen, sportclubs en de middenstand geldt hetzelfde. Die komen ook volgend jaar ongetwijfeld tekort. Alleen al door de stookkosten. Maar we willen wel graag dat men blijft bewegen en recreëren. En zorg bieden, voor hen die het extra nodig hebben. En dat bijvoorbeeld de bakker in het dorp blijft en een brood geen € 5 gaat kosten.
De overheid springt bij. Het Rijk, maar wij ook als gemeente? En voor hoe lang dan? Want het gaat om het voorbestaan van velen en onze gemeenschap. Deze discussie komt ongetwijfeld nog aan de orde.

De najaarsnota ziet er niet onaardig uit voor dit jaar, maar dat geldt al niet (meer) voor de meerjarenraming. Een fout van het ministerie in de septembercirculaire 2022 kost ons drie ton structureel vanaf 2023. Deze fout gaat BZK in de decembercirculaire corrigeren, maar is door ons al verwerkt in deze nota. Dus onze gemeente is nog wel redelijk gezond, maar het wijzigt keer op keer.
En ook wij hebben natuurlijk met forse kostenstijgingen te maken. De septembercirculaire geeft in ieder geval alweer een iets ander beeld. Maar al met al nog niet zo dramatisch als voor de gemiddelde inwoner van onze gemeente.

Nog wat feiten uit de najaarsnota en de grotere verschillen.
De Omgevingswet is wederom voorlopig uitgesteld tot 1 juli 2023.
Door voortschrijdend inzicht moeten we de opgebouwde wachtgeldvoorziening voor het zittend college vrij laten vallen. Zoals gezegd is de algemene uitkering weer hoger, maar niet zo hoog als eerst gedacht door het ministerie. Door de droogte moeten we meer bomen planten, een forse uitgave van bijna anderhalve ton. Wij hebben ook te maken met gestegen energietarieven voor de gemeentelijke gebouwen, dit kost ons ruim drie ton. En helaas nemen de zorgkosten nog steeds toe. Door een lagere rijksbijdrage voor de BUIG en een stijging van het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering valt het BUIG-resultaat ook tegen.
Vooruitlopend op de nog op te stellen maatwerkregeling om ook de sociale, sportieve en culturele organisaties in onze gemeente gericht te ondersteunen wanneer zij door de energiecrisis in financiële nood (dreigen te) komen, hebben we hiervoor alvast 6 ton gereserveerd.

En de trend? Wie het weet mag het zeggen. Het college weet het zeker nu niet en kijkt vooral naar volgend jaar. De korte termijn. Simpel weg omdat niemand het precies weet. Dat is de realiteit in november 2022. En ook de realiteit voor de doorkijk naar 2023.

Feit is in ieder geval wel dat in Nederland de staatsschuld ten opzichte van het BBP is gedaald en dat de overheid diepe zakken heeft. Feit is ook dat de werkloosheid nog steeds historisch laag is, ook al loopt het wat op. En wij er veel beter voor staan dan de zuidelijke landen. Maar hoever gaat straks de solidariteit in Europa?

In onze economie, die leeft op vertrouwen, maken woordkeuzes een verschil.
De onderstaande feiten duiden óók de werkelijkheid:
- Nog steeds lage werkloosheid, ook al stijgt die nu wel wat
- Staatsschuld nog alleszins aanvaardbaar rond de 50% BBP
- Het Rijk krijgt alle begrote uitgaven nog lang niet weg, dus onderuitputting en overschot
- Koopkracht in 2023 omhoog na kabinetsmaatregelen, maar ook werkelijk effectief zo?
- De gasprijs stijgt enorm, maar een beetje zacht weer en weer een daling

En toch klinkt dat heel anders. Praat elkaar niet de put in, maar help waar kan.
En bedenk dat veel nog steeds in een (zevenjaars-) cyclus verloopt. Wat je nu denkt en ondergaat, is over een poosje zeker weer anders. En was nooit zoals verwacht. Voorbeelden zijn de krimp of niet, de olie/gasprijs, de dollar enzovoort.
En of dat genoeg is?

We komen hier zeker op terug. En nogmaals benadrukt, we schrijven dit half oktober 2022. Ten tijde van de behandeling kan het zo weer anders zijn, zo snel gaat het tegenwoordig.

Het college van de gemeente Aalten

Planning najaarsnota

21 november 2022	Raad, uiterlijk 9:00 uur indienen schriftelijke vragen
24 november 2022	College, behandeling vragen en antwoorden Najaarsnota 2022
24 november 2022	Raad, verstrekking vragen en antwoorden Najaarsnota 2022
28 november 2022	Raad, beeldvorming
06 december 2022	Raad, oordeelsvormende vergadering
20 december 2022	Raadsbehandeling

Totaal financieel overzicht

Het begrotingssaldo voor 2022 is van een behoorlijk tekort ten tijde van de voorjaarsnota 2022 omgeslagen naar een overschot van 4 ton in deze najaarsnota. Daarnaast hebben we voor ruim 1,4 miljoen euro aan budgetten via de reserve overlopende posten overgeheveld naar 2023. Dit heeft geen invloed op het begrotingssaldo. In 2023 wordt de reserve weer leeg geboekt en worden de budgetten weer ingezet voor de beoogde doelen.

Het volgende overzicht geeft het totaal van de mutaties aan en de stand van de begroting na verwerking van de najaarsnota. De toelichtingen op de mutaties zijn te vinden in de betreffende programma's.

(- teken houdt een voordeel in)	2022	2023	2024	2025	2026
Voorjaarsnota 2022	**1.573.000**				
Begroting 2023		**-6.000**	**-26.000**	**-132.000**	**2.646.000**
	1.573.000	**-6.000**	**-26.000**	**-132.000**	**2.646.000**
	tekort	**overschot**	**overschot**	**overschot**	**tekort**
Bijstellingen najaarsnota 2022					
Groter dan € 10.000					
Programma 1 Ruimte	**301.156**	**162.960**	**180.098**	**199.117**	**202.757**
Programma 2 Sociaal domein	**-178.894**	**1.207.133**	**607.133**	**607.133**	**607.133**
Programma 3 Bedrijfsvoering	**-2.128.250**	**-836.805**	**-203.840**	**263.413**	**-838.151**
Totaal groter dan € 10.000	**-2.005.988**	**533.288**	**583.391**	**1.069.663**	**-28.261**
Kleiner dan € 10.000	**30.988**	**44.712**	**45.609**	**46.337**	**46.261**
Stand na najaarsnota	**-402.000**	**572.000**	**603.000**	**984.000**	**2.664.000**
	overschot	**tekort**	**tekort**	**tekort**	**tekort**

De grootste mutaties die effect hebben op het saldo:

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
P1.0001	Leges straatwerk	-30.000	0	0	0	0
P1.0002	Openbare verlichting	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
P1.0004	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	82.500	82.500	82.500	82.500	82.500
P1.0008	Openbaar groen aanplant nieuwe bomen nodig door droogte	140.000	0	0	0	0
P1.0014	Ongediertebestrijding eikenprocessierups					
P2.0004	Vrijval voorziening wachtgeld wethouders	-572.628	0	0	0	0
P2.0006	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
P2.0008	ZOOV	137.000	244.000	244.000	244.000	244.000
P2.0012	Vrijval algemene budgetten sociaal domein	-125.661	0	0	0	0
P2.0013	Vrijval mantelzorgondersteuning	-58.190	0	0	0	0
P2.0017	BUIG	232.163	0	0	0	0
P2.0019	Wmo voorzieningen	93.000	100.000	100.000	100.000	100.000
P2.0020	Huishoudelijke hulp	175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
P2.0022	P3: Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties, dekking algemene reserve		600.000	0	0	0
P3.0001	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	137.500	137.500	137.500	137.500	137.500
P3.0002	Verkopen eigendommen gemeente	-261.000	0	0	0	0
P3.0010	Algemene uitkering, mei- en septembercirculaire 2022	-2.549.710	-63.305	-30.340	436.913	-664.651
P3.0010	Onttrekking aan buffer loon- en prijsontwikkeling	0	-329.000	-329.000	-329.000	-329.000
P3.0013	P2: Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties, dekking algemene reserve	600.000	-600.000	0	0	0
	Overig	-64.962	77.593	94.731	113.750	117.390
		-2.005.988	**533.288**	**583.391**	**1.069.663**	**-28.261**

Programma 1 Ruimte

Programmamanager: **G. Sikking**

Doelstellingen
*: betreffen onderwerpen uit het Uitvoeringsprogramma 2018-2022 Daadkrachtig, Duurzaam en Dichtbij.

	Thema / Doelstelling	Actie 2022		Najaarsnota 2022
1	**Omgevingswet *10** De deelprojecten welke noodzakelijk zijn voor de invoering van de Omgevingswet op 1 juli 2022, zijn gereed en operationeel.	Juli 2022 - De deelprojecten, welke noodzakelijk zijn voor de invoering van de Omgevingswet, zijn operationeel.	G	De verwachting is dat de Omgevingswet op 1 juli 2023 inwerking treedt. De Eerste Kamer neemt hierover in november 2022 een besluit. Als er een positief besluit wordt genomen is het de verwachting dat de invoering gefaseerd gaat gebeuren. Het indienen van aanvragen voor omgevingsvergunningen moet per 1 juli 2023 geregeld zijn. Vanuit het deelproject DSO zijn we nu aan het testen of alle informatie wordt verwerkt die ook wordt aangevraagd en vervolgens kunnen worden doorgezet naar de andere ketenpartners. Ook wordt gekeken hoe we de dienstverlening richting de burgers soepel kunnen laten verlopen. Dit doen we door het maken van vraagbomen waardoor de burger kan zien of er een vergunning nodig is en zo ja, welke omgevingsvergunning moet worden aangevraagd. Hierbij speelt ook een belangrijke rol dat de gemeentelijke organisatie niet overspoeld wordt met allerlei vragen. De wijze van uitwerking van de instrumenten en de manier van samenwerking en communicatie tussen de samenleving en de overheid is niet vastgelegd. Het wordt verder zichtbaar dat de vraagstukken in de fysieke leefomgeving vanuit de omgevingsvisie worden beoordeeld op samenhang tussen de actuele opgaven zoals bijvoorbeeld woningopgave, klimaatadaptatie en de energietransitie. In oktober 2022 is de startnotitie behandeld in de raad. Dat is de eerste aanzet voor het opstellen van de omgevingsvisie. In de omgevingsvisie worden de eerdergenoemde aspecten meegenomen. Hierin worden inwoners, ketenpartners en organisaties uit Aalten actief meegenomen. Participatie speelt een belangrijke rol in de Omgevingswet dus ook bij de totstandkoming van de omgevingsvisie.
2	**Duurzaamheid *9** In 2022 is de laadvisie omgevormd naar concreet plaatsingsbeleid voor oplaadinfrastructuur.	Juli 2022 - Er is een plankaart opgesteld waar laadinfrastructuur geplaatst kan worden. Plaatsing volgt na vaststelling van het plaatsingsbeleid.	G	Plankaart is vastgesteld en operationeel. De eerste laadpalen zijn formeel vastgesteld en worden vanuit de concessie gerealiseerd.
3	**Duurzaamheid *9** In 2022 worden de projecten verder geconcretiseerd en doorgezet om de doelstellingen uit het Plan van Aanpak Duurzaamheid te halen.	December 2022 - In 2022 wordt het Plan van Aanpak Duurzaamheid weer geupdatet. Hieruit volgt een mogelijke bijstelling van de planning.	G	De update Plan van Aanpak Duurzaamheid is in de raad van 22 februari 2022 behandeld. Daarin is de stand van zaken van de verschillende projecten op het gebied van Duurzaamheid beschreven. De komende update moet een analyse van knelpunten bevatten. Van het Rijk zijn middelen ontvangen voor de Aanpak Energiearmoede. Hiervoor is een plan opgesteld dat in oktober 2022 is vastgesteld door de raad. De middelen moeten voor 31 december 2023 zijn besteed.

	Thema / Doelstelling	Actie 2022		Najaarsnota 2022
4	**Klimaat** We vergroten de bewustwording rondom klimaatverandering door aan te sluiten bij acties welke gericht zijn op gedragsverandering.	April 2022 - We sluiten ons aan bij Stichting Steenbreek en zetten diverse activiteiten uit binnen de gemeente op het gebied van bewustwording.	G	Vanuit de klimaatstrategie bepalen we onder andere onze behoefte qua bewustwording. Daar wordt vervolgens ook bepaald of bijvoorbeeld Steenbreek voldoet aan onze behoefte. We zijn aangehaakt bij de Groene Stad Challenge om zo meer inzicht te krijgen in de vergroeningspotenties binnen onze gemeente. Ook binnen reconstructies of grotere herinrichtingsprojecten wordt ingezet op bewustwording vooruitlopend op de klimaatstrategie.
5	**Klimaat** De realisatie van een toekomstvisie voor de verdere uitvoering van maatregelen uit de pilot Basiskwaliteit Natuur & Landschap Oost Achterhoek.	April 2022 - Op basis van de uitgevoerde pilot bepalen we welke maatregelen er worden doorgezet op het gebied van basiskwaliteit Natuur & Landschap Oost Achterhoek.	G	In 2021 is er een pilot uitgevoerd om in het grensgebied van de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk de Basiskwaliteit Natuur en Biodiversiteit in beeld te brengen. Op basis van de pilot is besloten om de rest van de gemeente Aalten op dezelfde manier in kaart te gaan brengen. Dit eveneens in samenwerking met Oost Gelre en Winterswijk. De uitvoering van de pilot loopt voorspoedig. We gaan ervan uit dat het conceptrapport in 2022 wordt opgeleverd, de afronding van het project met het bepalen van vervolgstappen in de eerste helft van 2023.
6	**Klimaat** Het realiseren van een biodiversiteitsplan voor binnen en buiten de kom. Dit plan is één van de bouwstenen voor de Omgevingsvisie.	April 2022 - Een plan vaststellen welke gericht is op biodiversiteit binnen en buiten de kern.	G	De startnotitie is ter besluitvorming aangeboden aan de raad.
7	**Vitale centra *11** We versterken het lokale ondernemerschap en werken aan een toekomstbestendig ondernemersklimaat.	Juni 2022 - We starten met een leergang 'Toekomstig retailmanagement' voor lokale centrumondernemers.	G	Op 14 september 2022 is de leergang Toekomstbestendig Retailmanagement en Leiderschap van de HAN van start gegaan voor centrumondernemers uit gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek. Aan deze leergang nemen zeven ondernemers uit Dinxperlo deel en acht uit de kernen van Oude IJsselstreek. De Leergang wordt, naast bijdragen van beide gemeenten, gefinancierd door een bijdrage vanuit de Regiodeal. Hierdoor hoeven deelnemers slechts een kleine eigen bijdrage te leveren, waardoor deze leergang laagdrempelig is.
8	**Vitale centra *11** In 2022 is een bouwteam gevormd voor de herinrichting en vergroening van het centrumgebied in Dinxperlo.	Maart 2022 - De uitvraag voor het vormen van een bouwteam is uitgezet en de ontwerpfase wordt opgestart.	G	Het bouwteam voor het centrum, Heelweg en Allee in Dinxperlo is gestart. Momenteel loopt het participatietraject om te komen tot een gedragen ontwerp. In maart 2023 dient het ontwerp gereed te zijn.
9	**Vitale centra *11** We versterken onderlinge contacten tussen centrumondernemers in Dinxperlo en werken samen aan de realisatie van de centrumvisie.	December 2022 - Het gehele jaar door wordt de dorpsmanager ingezet om onderlinge contacten te versterken en partijen met elkaar te verbinden.	G	De dorpsmanager onderhoudt de contacten en haalt informatie op uit het centrumgebied van Dinxperlo. Hij speelt een belangrijke rol in het bevorderen van contacten tussen ondernemers onderling en in het bevorderen van ondernemerskracht. Een tussenevaluatie heeft geleid tot het verlengen van de inzet van de dorpsmanager in 2023.

	Thema / Doelstelling	Actie 2022		Najaarsnota 2022
10	**Verkeersveiligheid** We realiseren op regionaal niveau een planopzet welke de basis vormt voor een lokaal risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid.	September 2022 - We werken op provinciaal en regionaal niveau samen met de betreffende partners naar een concreet plan van aanpak op het gebied van een risico gestuurde aanpak ten behoeve van verkeersveiligheid.	G	Er is inmiddels een risicokaart beschikbaar voor de Achterhoekse gemeenten waarin per locatie gekeken kan worden naar het ongevalsrisico. De provincie ondersteunt gemeenten om op lokaal niveau te kijken naar de knelpunten op basis van onder andere de risicokaart.
11	**Wonen** Het concreet in beeld brengen van de woningbouwopgave voor middellange en lange termijn.	Februari 2022 - We stellen een woningbouwstrategie op basis van de nieuwe monitor en AWLO.	G	De woningbouwstrategie is opgesteld. Op dit moment wordt in de regio gewerkt aan een nieuwe regionale woonagenda. Mogelijk geeft dit in de loop van dit jaar nog aanleiding om de Aaltense woningbouwstrategie verder te actualiseren.
12	**Wonen *9, 20, 21** We hebben als doelstelling om de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad te verbeteren.	April 2022 - We stellen een plan van aanpak op voor de bestaande woonvoorraad met daarin de implementatie van de aanpak Heerlijk Thuis in Huis.	O	Het traject loopt vertraging op door capaciteitsproblemen binnen de ambtelijke organisatie. Heerlijk Thuis in Huis wordt wel verder opgestart.
13	**Wonen *21** We geven invulling aan de behoefte onder ouderen om meer samen te doen of meer contacten met elkaar te onderhouden.	Mei 2022 - De gemeente begeleidt een vraaggestuurd project rondom het initiatief Aaltens Hofje.	G	Project ligt op schema. De gehele ontwikkeling van het woonproject aan de Ludgerstraat wordt in één bouwstroom gerealiseerd. De Woonplaats begint met de sociale huurwoningen en daarna volgen direct de bouw van het Aaltens hofje en het appartementengebouw. Als alles verloopt volgens het huidige schema dan zijn er eind dit jaar voorbereidende werkzaamheden en start de bouw in maart 2023. Het Hofje bestaat uit 12 huurwoningen alle in de sociale huur. De gemeenschappelijke ruimte in het appartementengebouw wordt niet gerealiseerd. De subsidieverstrekker (SOO) stelt als eis dat er een sluitende exploitatiebegroting wordt geleverd voor een periode van 5 jaar. Daarvoor ontbreekt de basis temeer omdat de bewoners van de appartementen nog niet bekend zijn. Het risico van deze investering is daarom te groot. Naar verwachting kunnen de bewoners van het hofje ongeveer in maart 2024 hun woning betrekken.
14	**Recreatie en Toerisme** In 2021 zijn verkenningen uitgevoerd naar een MTB-routenetwerk binnen onze gemeente. In het voorjaar van 2022 moet dit verder geconcretiseerd zijn en moet er een route bekend zijn.	Mei 2022 - We beoordelen de verschillende routes op basis van verschillende beleidsvelden waardoor er een variant met de hoogste potentie naar voren komt.	G	De eerste MTB-route (Aalten-West) is gereed en in gebruik genomen. Hoewel we eerder oordeelden dat de aanleg van de singletracks niet vergunningplichtig is, hebben we naar aanleiding van een handhavingsverzoek van een aantal natuur- en milieuorganisaties besloten alsnog een omgevingsvergunning aan te laten vragen. Deze aanvraag is eind september ingediend, de procedure loopt.
15	**Recreatie en Toerisme** Om de grensbeleving in Dinxperlo te versterken, maken we de grens in en rondom het centrum van Dinxperlo beter zichtbaar.	December 2022 - In de deelprojecten wordt de grensbeleving als uitgangspunt opgenomen voor de verdere uitvoering. Dit dient als specifieke projectdoelstelling in het bouwteam te worden opgenomen.	G	Momenteel werkt een bouwteam aan de herontwikkeling van het centrumgebied en de Heelweg/Allee, waarbij de grensbeleving een belangrijk uitgangspunt is. Tijdens informatieavonden in de periode september t/m november worden ideeën en meningen hierover uit de samenleving opgehaald.

Actuele ontwikkelingen

Nationale bouw en woonagenda

Op dit moment zijn de voorbereidingen voor de prestatieafspraken met het Rijk over de versnellingsopgave in de woningbouw in volle gang. Dit traject wordt vanuit de regio gecoördineerd. De gemeente Aalten heeft in deze onderhandelingen aangegeven haar volledige ambitie van 1050 woningen voor 2030 te willen realiseren. Op dit moment vinden gesprekken met de provincie plaats over de uitwerking van de verschillende ambities. Hiervan wil de Woonplaats, op basis van de huidige markt, er 128 realiseren. Ook de plannen voor zorgwoningen worden gerekend tot de sociale huur. Daarnaast zien we een belangrijke opgave in de goedkope koop (tot circa € 225.000). Het doel is om minimaal 2/3 van de woningen in het betaalbare segment te realiseren (goedkope koop, sociale huur, middenhuur en betaalbare koop tot NHG-grens). De provincies hebben uiterlijk 1 oktober hun bijdrage aan de minister kenbaar gemaakt. Daarna gaan provincies namens het Rijk prestatieafspraken maken met de individuele gemeenten.

Regionale woonagenda

De nieuwe regionale woonagenda vordert gestaag. De woonagenda gaat uit van een integrale aanpak, kwalitatieve insteek en programmatische uitwerking in verschillende woonstrategieën. In september zijn de laatste zaken verwerkt en heeft de laatste synchronisatieslag plaatsgevonden in het kader van het regionale bod voor de Nationale Woon- en Bouwagenda. Hierop volgt de besluitvorming. De verwachting is dat begin 2023 de nieuwe regionale woonagenda ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

50 naar 30

Op landelijk maar ook op lokaal niveau speelt de vraag wat we met de 50 km/u- wegen moeten doen. Om hier een antwoord op te kunnen geven is in 2022 een nader onderzoek uitgevoerd om te kunnen bepalen wat de mogelijkheden zijn. Alle 50 km/u wegen binnen onze gemeente zijn nader beoordeeld en vervolgens is aangegeven welk regime hier van toepassing moet zijn gezien het huidige gebruik, de inrichting en de gewenste functie. Om dat goed te kunnen doen, is tevens een concreet plan van aanpak nodig wat ook nader is onderzocht. In januari 2023 wordt het onderzoek en welke wegen afgewaardeerd kunnen worden, ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Bijstellingen bestaand beleid

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 1 Ruimte						
P1.0001	Leges straatwerk	-30.000				
P1.0002	Openbare verlichting	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
P1.0003	Verkeersmaatregelen onderzoek	18.000				
P1.0004	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	82.500	82.500	82.500	82.500	82.500
P1.0005	Monumentensubsidies	-15.344				
P1.0006	Cofinanciering Keizersbeek en gebiedsontwikkeling grensoverschrijdend verkenning	-28.000				
P1.0007	Ontwikkeling kosten Laborijn Groenploeg		5.460	22.598	41.617	45.257
P1.0008	Openbaar groen aanplant nieuwe bomen nodig door droogte	140.000				
P1.0009	Rioolrechten lager door lager waterverbruik onttrekking aan voorziening	80.000				
P1.0009	Rioolrechten lager door lager waterverbruik onttrekking aan voorziening.	-80.000				
P1.0010	Energiearmoede besteding in 2022	100.000				
P1.0010	Energiearmoede ontvangst van het Rijk in 2022	-100.000				
P1.0011	Klimaatadaptatiestrategie	35.000				
P1.0012	Lage Blik bijdrage bibliotheek	39.000				
P1.0013	Inhuur ten behoeve van bouwleges	35.000				
P1.0014	Ongediertebestrijding eikenprocessierups	-50.000				
Totaal Programma 1 Ruimte		**301.156**	**162.960**	**180.098**	**199.117**	**202.757**

Toelichtingen budgetbijstellingen bestaand beleid

P1.0001 Leges straatwerk, incidenteel voordeel € 30.000

In verband met de energietransities en aanleg glasvezel zijn door netbeheerders (met name Alliander en Ziggo) meer kabels en leidingen aangelegd. Daarom zijn dit jaar de vergoedingen voor het herstel van straatwerk en beplanting aanzienlijk toegenomen.

P1.0002 Openbare verlichting, structureel € 75.000

Door de snel stijgende energieprijzen ontstaat er een overschrijding op de energiekosten. Op dit moment is het onduidelijk hoeveel dat is maar we schatten voorzichtig in dat dit € 75.000 bedraagt. Daarnaast wordt in 2023 het huidige beleid geactualiseerd met betrekking tot verlichting voor zowel de openbare ruimte als op andere gebieden. Deze stijgende lasten worden gedekt uit de buffer voor loon- en prijsontwikkeling (LPO), onderdeel van P3.0010 Algemene uitkering, mei- en septembercirculaire 2022.

P1.0003 Verkeersmaatregelen onderzoek, incidenteel € 18.000

Vanuit de politiek en inwoners zijn diverse vragen gesteld om 50km/u wegen af te waarderen. Naar deze afwaardering is onderzoek gedaan. De kosten hiervan bedragen € 18.000.

P1.0004 Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen, structureel € 82.500
Dat de energietarieven de pan uitrijzen behoeft verder geen betoog. Om die reden zijn de ramingen voor gas en elektra voor alle gemeentelijke gebouwen aangepast aan deze nieuwe werkelijkheid. Deze stijgende lasten worden vanaf 2023 gedekt uit de buffer voor loon- en prijsontwikkeling (LPO), onderdeel van P3.0010 Algemene uitkering, mei- en septembercirculaire 2022.

P1.0005 Monumentensubsidies, incidenteel voordeel € 15.344
In 2022 is er een achterstand ontstaan in de afhandeling van subsidieaanvragen. Hierdoor zijn minder subsidiegelden toegekend en uitgekeerd.

P1.0006 Cofinanciering Keizersbeek en gebiedsontwikkeling grensoverschrijdende verkenning, incidenteel voordeel € 28.000
Het fietspad dat op grondgebied van de gemeente Aalten moest worden aangelegd is niet haalbaar gebleken, omdat de grondeigenaren niet hebben meegewerkt. Dit project zou deels gefinancierd worden door Leader bijdragen en moet voor eind 2022 worden afgerekend. Deze termijn is niet haalbaar, derhalve kan de cofinanciering van € 17.000 vrijvallen.
Voor de ontwikkeling van een totaalvisie op de Oude IJsselzone en A-Strang zijn we aangehaakt op het proces van de gemeente Oude IJsselstreek. Zie raadsmededeling 70/2021. Op dit moment is er geen concreet uitvoeringsproject gepland. Vandaar dat het resterende budget van € 11.000 kan vrijvallen.
Mocht in de toekomst wel het juiste moment voor voortzetting van deze projecten zich voordoen, dan doen wij opnieuw een voorstel voor de benodigde middelen.

P1.0007 Ontwikkeling kosten Laborijn Groenploeg
Vanaf 2018 geven we zelf uitvoering aan de eigen groenwerkzaamheden. Hiervoor is een detacheringsovereenkomst met Laborijn voor de Groenploeg afgesloten. Inmiddels voert de Laborijn Groenploeg diverse werkzaamheden die voorheen door aannemers werden uitgevoerd, ook weer zelf uit (onder andere kolken reinigen, grasmaaien in de kernen en op de begraafplaatsen en onkruidbestrijding op verharding). Vanwege de positieve ervaringen wordt de huidige omvang ongewijzigd voortgezet.
Nadat de Wsw per 1 januari 2015 is beëindigd (geen nieuwe instroom meer), geldt de Participatiewet voor alle doelgroepen met een arbeidsbeperking. De medewerkers uit de Participatiewet nemen we zelf in dienst met een loonkostensubsidie, dit is een duurdere bekostiging dan de oorspronkelijke detachering. In verband met de uitstroom wegens pensionering van Wsw-medewerkers en de invulling van de betreffende vacatures door cliënten uit de Participatiewet stijgen de kosten van de Laborijn Groenploeg in de komende jaren.

P1.0008 Openbaar groen aanplant nieuwe bomen nodig door droogte, incidenteel € 140.000
Door de extreme droogte van de afgelopen jaren (drie van de vier zomers waren extreem droog en warm) zijn er de laatste jaren meer bomen doodgegaan dan gemiddeld. Om elke dode boom te vervangen door een nieuwe willen we 400 bomen planten. Hiervoor is een extra bedrag nodig van € 140.000.

P1.0009 Rioolrechten lager door lager waterverbruik onttrekking aan voorziening incidenteel € 80.000
De opbrengst rioolheffing is afhankelijk van de hoeveelheid afgenomen water bij Vitens. In het verbruiksjaar 2021/2022 was deze hoeveelheid lager dan waar in de oorspronkelijke begroting vanuit is gegaan. Dit heeft een lagere afrekening tot gevolg. Ook wordt het voorschotbedrag 2022/2023 lager ingeschat.

P1.0010 Energiearmoede besteding en ontvangst van het Rijk, incidenteel € 100.000
Er is een uitkering van het Rijk ontvangen van € 553.000. Deze uitkering wordt verstrekt onder voorwaarde dat deze middelen worden besteed aan ondersteuning van huishoudens (huurders en eigenaar/bewoners) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen.
We hebben dit bedrag ontvangen van het Rijk om in te zetten voor besparingsmaatregelen, teneinde de energiearmoede tegen te gaan. Het bedrag moet besteed zijn voor 31 december 2023. Het Plan van Aanpak Energiearmoede is in procedure voor de inzet van deze middelen. Besteding in 2022 circa € 100.000, de rest in 2023.

P1.0011 Klimaatadaptatiestrategie, incidenteel € 35.000
Voor het opstellen van een klimaatadaptatiestrategie is gekozen voor een pragmatische aanpak, wat leidt tot een wijkstrategie met een maatregelenplan. Voor 2022 is in verband met formatiekrapte een extern adviseur ingehuurd, hiervoor is een budget nodig van € 35.000. Voor de meerjarenbegroting wordt qua maatregelen op basis van de wijkstrategieën ingezet op meekoppelkansen bij uitvoeringsprojecten. Volgens planning wordt de klimaatadaptatiestrategie in januari 2023 ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

P1.0012 Lage Blik bijdrage bibliotheek, incidenteel € 39.000
In 2020 is door middel van een raadsbesluit de bibliotheek een bijdrage in de herinrichting toegekend van € 39.000. Deze is in 2021 niet uitbetaald en wordt daarom dit jaar opnieuw opgenomen.

P1.0013 Inhuur ten behoeve van bouwleges, incidenteel € 35.000
Binnen het taakveld omgevingsvergunning is al geruime tijd sprake van een onderbezetting door ziekte. Daarnaast stappen we door de invoering van de Omgevingswet over naar een nieuw programma te weten RX-mission. Hiervoor moeten alle werkprocessen opnieuw worden ingericht. Aangezien de huidige medewerkers gaan werken met dit nieuwe programma en over de nodige deskundigheid moeten beschikken zijn ze actief betrokken bij dit proces. Door beide oorzaken is minder capaciteit beschikbaar om alle ingediende omgevingsvergunningen met eigen personeel af te handelen. Om de aanvragen toch tijdig te kunnen afhandelen wordt hierop ingehuurd.

P1.0014 Ongediertebestrijding eikenprocessierups € 50.000
Dit jaar is de bestrijding van de eikenprocessierups wederom meegevallen. Om die reden valt eenmalig € 50.000 vrij.

Programma 2 Sociaal Domein

Programmamanager: **G. Sikking**

Doelstellingen

*: betreffen onderwerpen uit het Uitvoeringsprogramma 2018-2022 Daadkrachtig, Duurzaam en Dichtbij.

	Thema / Doelstelling	Actie 2022		Najaarsnota 2022
1	**Zorg *36 *37 *40** Het realiseren van een andere rolverdeling tussen inwoners, maatschappelijke instellingen en de overheid waarbij we hulp en ondersteuning blijven bieden aan inwoners die dat écht nodig hebben.	December 2022 - Er is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsplan Nota Sociaal Domein vanuit een participatieve aanpak met inwoners en maatschappelijke partners.	G	Het rapport van RadarAdvies is gereed en ter kennisgeving aangeboden aan de raad. In het rapport wordt geadviseerd om te gaan werken met drie programmalijnen: 1. Visie op de sociale basis en de rol van de gemeente; 2. Versterking van de sociale basis zelf; 3. Toegangssystematiek en verbinding met sociale basis. Dit bovenstaande is inmiddels verwerkt in de Uitvoeringsnota Sociaal Domein en is hiermee afgerond.
		December 2022 - De aanbevelingen uit de Herijking Sociale Basis zijn geïmplementeerd. Hierdoor is beter zicht op wat er is aan organisaties en activiteiten en wat er nodig is voor de doelgroepen. Daarnaast is betere regie en sturing vanuit de gemeente op de maatschappelijke impact van de uitvoering van beleid door partijen in de sociale basis.	G	Op 12 september 2022 is met inwoners en organisaties gesproken over de Uitvoeringsnota Sociaal Domein. De nota is ook nog een keer tegen het licht van de actuele ontwikkelingen gehouden. Er zijn suggesties gedaan voor aanvullingen en verbeteringen. De uitvoeringsnota kan worden afgerond. Eind 2022 is de nota gereed.
2	**Zorg** De zorguitgaven blijven binnen de gestelde financiële kaders.	December 2022 - De uitvoering van de maatregelen uit het Transformatieplan Sociaal Domein Aalten en de werkwijze die voortkomt uit de nieuwe inkoopstrategie sociaal domein leiden tot uitgaven die binnen de gestelde financiële kaders blijven.	O	De aanbesteding van de Jeugd, Wmo en beschermd wonen is in april 2021 van start gegaan. De gunning is per 5 april 2022 definitief geworden binnen de Jeugdzorg voor het segment Integrale Ambulante Jeugdhulp en Gezinswoonvormen en binnen de Wmo voor het segment Wonen en Individuele Ondersteuning. Voor het Segment Wmo Logeren en Jeugd Hoogcomplex met Verblijf is de aanbesteding niet omgezet in een gunning (zie ook RM 59-2022 en RM 120-2022). Dit houdt in dat per 1 juli 2022 gestart is met de nieuwe, resultaatgerichte werkwijze voor Jeugdhulp en Wmo (inclusief Wonen). Er is een overgangsperiode tot het eind van dit jaar om cliënten goed over te dragen, als dat nodig is. Uiterlijk 1 januari 2023 moet deze overdracht zijn gerealiseerd. De regionale inkoop is een instrument om te komen tot een optimale uitvoering van de taken en verantwoordelijkheden. Het levert een belangrijke bijdrage aan de transformatie van het Achterhoekse zorglandschap. De herindicatie van de huishoudelijke hulp is afgerond. Als gevolg hiervan zien we dat een deel van de indicaties naar beneden is bijgesteld. De landelijke trend waarbij vanwege onder andere demografische ontwikkeling het beroep op zorg groter en de daarbij behorende zorguitgaven alsmaar hoger worden, zien wij ook terug binnen onze gemeente. Deze trend is op lokaal niveau niet te doorbreken en daardoor is de doelstelling om binnen de destijds gestelde financiële kaders te blijven niet haalbaar.

	Thema / Doelstelling	Actie 2022		Najaarsnota 2022
3	**Zorg en Welzijn *42** Een nieuw algemeen subsidiekader	Juli 2022 - Er is invulling gegeven aan een nieuw algemeen subsidiekader. In dit subsidiekader wordt de systematiek van de beleidsgestuurde contractfinanciering (BCF) nadrukkelijk gepositioneerd.	O	De nieuwe beleidsmatige ontwikkelingen binnen het sociaal domein op basis van de door de raad vastgestelde Nota Sociaal Domein en de hierop gebaseerde advisering rond de herijking van de sociale basis, zijn nadrukkelijk van invloed op het (nieuw te formuleren) gemeentelijke subsidiebeleid. In het Adviesrapport "Herijking van de sociale basis" wordt ten aanzien van het gemeentelijk subsidiebeleid geconstateerd dat: 1. 'het van belang is om op basis van de nieuwe kadernota Sociaal Domein en de introductie van de ambities ten aanzien van de sociale basis de subsidiebeleidsregels te toetsen op de recent geformuleerde maatschappelijke opgaven'; 2. 'het traject beleidsgestuurde contract financiering (BCF) weliswaar is ingezet, maar dat vertaling naar nieuwe (meerjarige) budgetsubsidiecontracten nog niet concreet plaats heeft gevonden.' Met meerjarige budgetsubsidiecontracten kunnen brede gedeelde opgaven ten aanzien van de sociale basis beter geformuleerd worden en moet het meer duidelijk worden of de ingezette middelen hier ook daadwerkelijk effectief en efficiënt aan bijdragen (effect- en prestatiemeting); 3. 'er enige overlap is in het subsidie-instrumentarium onder andere ten aanzien van projectsubsidies en bijdragen uit het Naoberfonds'. Nu het adviesrapport een definitieve status heeft gekregen, moet in de daaropvolgende periode bij de actuele herformulering van het algemene subsidiebeleidskader voor het sociaal domein en de daarop te baseren specifieke subsidiebeleidsregels dus rekening worden gehouden met bovenstaande conclusies. Hierbij moet tevens aansluiting gezocht worden op de nog te ontwikkelen uitvoeringsprogramma's op basis van de vastgestelde beleidsthema's uit de Nota Sociaal Domein.
4	**Laborijn** De uitvoeringskosten van de participatiewet en Wsw stijgen de komende jaren minder dan is aangegeven in de Laborijnbegroting 2022.	Juli 2022 - Het plan van aanpak met als doel de uitvoeringskosten te beperken is uitgerold.	G	De kadernota 2023 - 2026 is door het bestuur van Laborijn vastgesteld. De conclusie is dat de uitvoeringskosten in totaal beperkt kunnen worden vanaf 2023.
5	**Nieuwkomers *45** Nieuwkomers kunnen zo veel en snel mogelijk meedoen in de Aaltense samenleving.	December 2022 - De uitvoering van de nieuwe Wet inburgering is door Laborijn (in samenwerking met Figulus) adequaat opgepakt. Met een integrale benadering vanuit alle leefgebieden als het uitgangspunt.	G	Figulus Welzijn is volop in dit proces betrokken. De verschillende leerroutes zijn aanbesteed en de infrastructuur staat. Zowel vanuit de Participatiewet als vanuit de Wet inburgering (duale trajecten) moeten nieuwkomers (meer) kunnen meedoen op de best passende plek waarbij werk het uitgangspunt is. De maatschappelijke begeleiding wordt door Laborijn uitbesteed aan Figulus Welzijn (Vluchtelingenwerk). Tot op heden loopt het proces met de inburgeraars onder de nieuwe Wet inburgering naar wens. Inhoudelijk vindt er afstemming plaats tussen de gemeente, Laborijn en Figulus.

	Thema / Doelstelling	Actie 2022		Najaarsnota 2022
6	**Schulddienst-verlening** Schulddienstverlening wordt zoveel mogelijk lokaal en integraal uitgevoerd.	December 2022 - Ons voornemen is om uit te treden uit de GR Stadsbank en de schulddienstverlening verder te ontwikkelen in de keten in samenwerking met de gemeente Doetinchem en Laborijn.	G	In december 2021 heeft de raad besloten om uit te treden bij de GR SON. De onderhandelingen met betrekking tot de uittredingsvergoeding zijn afgerond. We betalen een eenmalige uittredingsvergoeding van € 375.000. De praktische ontvlechting is in gang gezet en wordt eind 2022 afgerond. Wel is met de SON afgesproken dat alle actieve lopende schuldregelingen door hen worden afgerond. Dit in verband met de technische en eventuele juridische consequenties (de SON heeft namelijk akkoorden bereikt met de schuldeisers). Tot op heden verloopt het proces naar wens.
7	**Gemeenschapshuizen** Per gemeenschapshuis een stand van zaken rond planmatig uit te voeren groot onderhoud in de komende jaren.	Juli 2022 - Vanuit de stand van zaken een nieuwe maatwerksubsidieregeling.	O	De door de raad vastgestelde speerpunten van beleid op basis van de Kadernota 'Beleidskader gemeenschapshuizen 2021' dienen praktisch nog vertaald te worden in nieuwe subsidiebeleidsregels. Deze worden specifiek gericht op de financiële ondersteuning van de in de gemeente Aalten actieve gemeenschapshuizen als voorziening, alsmede de daarin of daardoor georganiseerde sociaal maatschappelijke activiteiten. De gemeenteraad heeft als belangrijke opdracht meegegeven dat eerst inzicht moet worden verkregen in de huidige staat van onderhoud en de jaarlijks te verwachten (groot)onderhoudskosten van de diverse gemeenschapshuizen, voordat een structureel budget in de begroting vrij wordt gemaakt voor de subsidieregeling in de grootonderhoudskosten. Dit als vervanging van de huidige investeringssubsidieregeling voor nieuwbouw en uitbreiding van buurt- en dorpshuizen. Deze structurele subsidieregeling vormt een belangrijke basis onder de subsidieregelgeving gericht op de instandhouding van de diverse gemeenschapshuizen als sociaal maatschappelijke voorzieningen. Het is de bedoeling voor deze inventarisatie en, desgewenst, het opstellen van Meerjaren onderhoudsplannen (MOP's) een extern deskundige partij in te schakelen. Deze opdrachtverstrekking is nu in voorbereiding. Hiervoor wordt via de najaarsnota extra eenmalige financiële ruimte gevraagd. Een subsidieregeling gericht op de stimulering van bestaande en (ver)nieuwe(nde) sociaal maatschappelijke activiteiten door of vanuit de gemeenschapshuizen, moet in onze ogen gebaseerd zijn en concreet aansluiten op de nog te formuleren uitvoeringsprogramma's op basis van de Nota Sociaal Domein en de daaruit voortvloeiende herijking van de sociale basis. Een adviesrapport over deze herijking is sinds kort vastgesteld. Er wordt op dit moment door de vakafdeling gewerkt aan meer concrete uitvoeringsprogramma's op basis van de Nota Sociaal Domein en de herijkingsrapportage. De uitkomsten hiervan dienen vervolgens naar nieuwe subsidiebeleidsregels binnen het sociaal domein vertaald te worden.
8	**Sport *28** Versterken van de maatschappelijke kracht van sport en het sportlandschap toekomstbestendig maken.	December 2022 - Er is een nieuwe sportnota opgesteld.	R	Het integreren van sportbeleid doet meer recht aan alle aspecten ervan dan een aparte beleidsnota. Om die reden is er meer tijd nodig om dit inzichtelijk te maken. In 2023 maken wij daarom inzichtelijk waar sport, bewegen en leefstijl geïntegreerd en in samenhang worden ingezet. Wij schrijven op hoe wij lokaal werken aan het toekomstbestendig inrichten van sport-, beweeg- en gezondheidsinfrastructuur. Het wordt duidelijk wat de rol van de gemeente is en wat de maatschappelijke partners doen.

	Thema / Doelstelling	Actie 2022		Najaarsnota 2022
9	**Sport en Cultuur** Voldoende sport-, beweeg- en cultuuraanbod realiseren ter bevordering van gezondheid, participatie, vitaliteit en leefbaarheid.	Augustus 2022 - Het projectplan Talent gemeente Aalten 2019-2022 waarin uitvoering wordt gegeven aan de regeling Brede Impuls Combinatiefuncties is opnieuw vastgesteld voor 4 jaar vanaf 1 september 2022.	G	Op 16 augustus 2022 is het plan Talent opnieuw vastgesteld voor de periode 1 september 2022 tot 1 september 2025. Via het plan Talent geven we uitvoering aan de rijksregeling Brede Impuls Combinatiefuncties. Uitgangspunt in het nieuwe plan is het structureel maken van de basis van Talent, te weten de inzet van twee talentverbinders. Hiervoor zijn structureel middelen in de begroting opgenomen. Daarnaast is de inzet van talentcoaches uitgebreid. De samenwerkingspartners hebben zich weer voor drie jaar geconformeerd aan het plan.
10	**Preventie** We willen graag gelukkige inwoners in Aalten en de Achterhoek. Dat betekent gezonde inwoners met regie over hun eigen leven.	December 2022 - Er is uitvoering gegeven aan het lokaal en regionaal preventieakkoord.	G	Het sluiten van een sport-, beweeg- en leefstijlakkoord (preventieakkoord) wordt opgenomen in de Uitvoeringsnota Sociaal Domein. Tijdens de meedenkavond op 12 september 2022 voor inwoners en partners is overlegd over de inhoud. Er wordt ook aangesloten bij de regionale ontwikkelingen van Achterhoek Gezond en het regionale preventieakkoord. Het sport- beweeg- en leefstijlakkoord wordt de basis voor een continue interactie met inwoners, verenigingen en maatschappelijke partners over bewegen, sporten en een gezonde leefstijl. Om resultaten te boeken met sporten, bewegen en leefstijl is samenwerking en flexibiliteit nodig. Zorgprofessionals, verenigingen en verbinders in het sociaal domein zorgen samen voor aanbod, bereik en continuiteit.
11	**Veiligheid *3** De grensoverschrijdende samenwerking rondom Dinxperlo en Suderwick (D) wordt verder uitgebouwd.	December 2022 - De internationale samenwerking wordt versterkt.	G	Het project Crossfire, het onderzoek om te komen tot een gezamenlijke brandweerkazerne voor de beide posten Dinxperlo en Suderwick, is nog steeds in volle gang. Er begint meer structuur en voortgang te komen in de gesprekken. We zijn de laatste maanden hoofdzakelijk bezig om potentiële locaties in kaart te brengen en die verder te onderzoeken op geschiktheid en beschikbaarheid. De samenwerking verloopt goed.
12	**Openbare orde en veiligheid *15** We zijn en blijven weerbaar tegen ondermijnende criminaliteit.	December 2022 - De bestuurlijke aanpak van ondermijning heeft verder vorm gekregen waarbij de mogelijkheden van de Wet Bibob zijn meegenomen.	G	Het gewijzigde (regionale) Bibob-beleid is door het college vastgesteld en is geïmplementeerd binnen de organisatie.

Actuele ontwikkelingen

Taakstelling statushouders

Op 26 augustus 2022 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over de doorstroom migratie tussen de VNG, het Veiligheidsberaad, het Interprovinciaal Overleg en het Rijk. Eén van de afspraken is het streven naar versnelde huisvesting van statushouders (gedeeltelijk al vooruitlopend op de taakstelling 2023).
Gedurende de periode 1 september tot en met 31 december 2022 moeten wij nog 13 statushouders huisvesten (huidige reguliere taakstelling). Dit wordt nog een lastige opgave, maar de verwachting is dat dit in samenwerking met de gemeente Oost Gelre wel gaat lukken.

Uitvoeringsnota
Om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan blijven doen moeten inwoners, maatschappelijke partners, de gemeente Aalten en Achterhoek Gezond samenwerken. Iedereen is het daarover eens. Alleen hoe geef je die samenwerking goed vorm? Hoe kan iedereen doen waar hij of zij goed in is en werken we niet langs elkaar heen? En: hoe zorgen we ervoor dat inwoners eenvoudig antwoord op hun vraag kunnen vinden? De afgelopen jaren zijn er vele gesprekken gevoerd over deze onderwerpen. Op basis daarvan is de Nota Sociaal domein gemaakt. Ook is een eerste versie van de Uitvoeringsnota Sociaal Domein geschreven. Op 12 september 2022 is hierover een meedenkavond geweest in IJzerlo. Tijdens deze meedenkavond hebben inwoners en maatschappelijke organisaties informatie gekregen en hebben zij ideeën aangereikt om op te nemen in de uitvoeringsnota. De ingediende suggesties van deze avond zijn verwerkt in de nota. De uiteindelijke uitvoeringsnota is in november vastgesteld en ter kennisgeving aangeboden aan de raad.

Ongewijzigde verwerking van 75% van de extra jeugdmiddelen
In de actuele begroting is 75% van de door het Rijk toegezegde middelen naar aanleiding van de uitspraak van de Commissie van Wijzen ongewijzigd opgenomen vanaf 2024. Inmiddels zijn er in het kader van financieel toezicht op de begroting afspraken door de VNG en Rijk gemaakt die toestaan dat 100% van die middelen mogen worden opgenomen voor de jaren 2024, 2025 en 2026. Voor het jaar 2023 was al 100% verwerkt in de begroting van Aalten. Op basis van deze nieuwe afspraken wordt per saldo een hogere uitkering uit het gemeentefonds verwacht. Er zijn echter nog onzekerheden in met name de dossiers uit de Hervormingsagenda Jeugd. Hierover is nog niet op alle onderdelen overeenstemming bereikt tussen VNG en Rijk. Ook in de circulaires zijn deze extra middelen nog niet verwerkt vanaf 2024. Daarom is op dit moment vastgehouden aan de 75% raming in afwachting van verdere besluitvorming hierover.
Om toch een beeld te geven hoeveel extra begrotingsruimte die 100% zou kunnen opleveren ten opzichte van de huidige raming gaat dat indicatief om volgende bedragen voor de jaren:
2024 € 600.000
2025 € 560.000
2026 € 380.000

Bijstellingen bestaand beleid

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 2 Sociaal Domein						
P2.0001	Rekenkamercommissie	-18.527				
P2.0002	Integriteitsonderzoeken wethouders	-20.000				
P2.0003	Uitbreiding college	14.600				
P2.0004	Vrijval voorziening wachtgeld wethouders	-572.628				
P2.0005	Aandeel resultaat 2021 VNOG	-19.343				
P2.0006	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
P2.0007	P3: Onderwijsbeleid opstellen IHP, dekking reserve onderwijshuisvesting	15.000				
P2.0008	ZOOV	137.000	244.000	244.000	244.000	244.000
P2.0009	Sport Lokaal Samen, vrijval 2022 verdeeld over de toekomstige jaren	-35.000	8.750	8.750	8.750	8.750
P2.0010	Inspectie onderhoud en opstellen MOP's tien gemeenschapshuizen	35.000				
P2.0011	Kinderopvangtoeslag SMI	45.000	20.000	20.000	20.000	20.000
P2.0012	Vrijval algemene budgetten sociaal domein	-125.661				
P2.0013	Vrijval mantelzorgondersteuning	-58.190				
P2.0014	Uitvoeringskosten cliënt ervaringsonderzoeken	-12.000				
P2.0015	Voorliggen veld, wijkteams	-79.958				
P2.0016	Veilig Thuis	-25.338				
P2.0017	BUIG	232.163				
P2.0018	Wmo hulpmiddelen in eigen beheer	20.000	10.000	10.000	10.000	10.000
P2.0019	Wmo voorzieningen	65.000	100.000	100.000	100.000	100.000
P2.0020	Huishoudelijke hulp	175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
P2.0021	Yunio, volksgezondheid	14.988	15.383	15.383	15.383	15.383
P2.0022	P3: Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties, dekking algemene reserve		600.000			
Totaal Programma 2 Sociaal Domein		**-178.894**	**1.207.133**	**607.133**	**607.133**	**607.133**

Toelichtingen budgetbijstellingen bestaand beleid
P2.0001 Rekenkamercommissie, incidenteel voordeel € 18.527
De Rekenkamercommissie AOGW werd sinds 2013 gevormd door onderzoeksbureau Partners en Pröpper. Het contract met dit onderzoeksbureau is eind 2021 afgelopen. De drie gemeenteraden hebben na de gemeenteraadverkiezingen besloten om gezamenlijk op zoek te gaan naar een nieuwe invulling van de rekenkamerfunctie. Het proces om te komen tot een nieuwe Rekenkamercommissie is nog niet afgerond. Dit betekent dat het geraamde budget voor de Rekenkamercommissie voor dit jaar nagenoeg geheel vrijvalt.

P2.0002 Integriteitsonderzoeken wethouders, incidenteel voordeel € 20.000
De kosten van de integriteitsonderzoeken van de kandidaat wethouders door Berenschot zijn aanzienlijk lager dan geraamd. Vier jaar geleden bedroegen de kosten van de integriteitsonderzoeken door Deloitte bijna € 26.000. De kosten van de integriteitsonderzoeken door Berenschot dit jaar bedragen nog geen € 5.000. Hierdoor valt op deze kostenplaats eenmalig € 20.000 vrij.

P2.0003 Uitbreiding college, incidenteel € 14.600
Het nieuwe college is ten opzichte van het vorige gegroeid met 0,2 fte. De hiermee gemoeide extra loonkosten voor 2022 bedragen € 14.600 per jaar.

P2.0004 Vrijval voorziening wachtgeld wethouders, incidenteel voordeel € 572.628
Na beëindiging van het wethouderschap ontvangt een wethouder een ontslaguitkering, tenzij de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt. Om de verplichtingen van voormalige wethouders en de huidige wethouders op te vangen, hebben we in het verleden een voorziening gevormd. Voortschrijdend inzicht heeft ertoe geleid dat we alleen voor voormalige wethouders een voorziening mogen vormen, omdat voor de zittende wethouders niet is in te schatten of ze aanspraak gaan maken op het wachtgeld. Daarvoor is dan nog geen verplichting aanwezig. Op dit moment hebben we geen voormalige wethouders die aanspraak maken op deze voorziening. Het bedrag dat voor de huidige wethouders in de voorziening zat, moeten we vrij laten vallen (€ 326.528) en ook de geraamde dotatie voor 2022 in verband met het nieuwe college (€ 246.100) vervalt. Totaal voordeel € 572.628. Dit vormt wel een risico die wij in de risicoparagraaf meenemen.

P2.0005 Aandeel resultaat 2021 VNOG, incidenteel voordeel € 19.343
De VNOG heeft besloten om een deel van het positieve resultaat over 2021 aan de gemeenten uit te keren. Ons aandeel hierin is € 19.343.

P2.0006 Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen, structureel € 34.000
Dat de energietarieven de pan uitrijzen behoeft verder geen betoog. Om die reden zijn de ramingen voor gas en elektra voor alle gemeentelijke gebouwen aangepast aan deze nieuwe werkelijkheid. Deze stijgende lasten worden vanaf 2023 gedekt uit de buffer voor loon- en prijsontwikkeling (LPO), onderdeel van P3.0010 Algemene uitkering, mei- en septembercirculaire 2022.

P2.0007 Onderwijsbeleid opstellen IHP, dekking reserve onderwijshuisvesting, incidenteel € 15.000
Voor het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) wordt een externe ingehuurd. Deze externe inhuur wordt gedekt uit de reserve onderwijshuisvesting.

P2.0008 ZOOV, in 2022 € 137.000 en vanaf 2023 structureel € 244.000
ZOOV heeft te maken met diverse ontwikkelingen die een kostenstijgend effect hebben.
De provincie heeft een aantal besluiten genomen die van invloed zijn op de kosten van ZOOV Op Maat. Zo bouwen ze de subsidiëring in 2022 en 2023 gefaseerd af. Voor Aalten bedroeg deze bijdrage op jaarbasis € 100.000 tot € 115.000. Daarnaast voert de provincie vanaf 3 april 2022 zelf het OV-vangnet uit, waarmee een deel van de dekking van de exploitatiekosten van ZOOV Op Maat wegvalt.
Aan de andere kant zien we een toename van het Wmo-vervoer via ZOOV. Nu de coronamaatregelen grotendeels zijn opgeheven, starten ziekenhuizen hun reguliere zorg weer op en gaan mensen er weer meer op uit om elkaar te ontmoeten. Daarnaast maken meer kinderen gebruik van het leerlingenvervoer en is er meer kleinschalig vervoer. De twee grootste kostenposten voor ZOOV behelzen de brandstof- en loonkosten van het vervoer. Gelet op de huidige situatie rondom deze kosten is de verwachting dat de vervoerskosten in 2023 met 15% stijgen. Om de efficiency op korte termijn (2022 en 2023) te verbeteren heeft het college eind vorig jaar ingestemd met enkele kostenbesparende maatregelen, zoals het aanpassen van de begin- en eindtijden. Deze maatregelen kunnen echter niet het volledige effect van bovengenoemde ontwikkelingen opvangen.

P2.0009 Sport Lokaal Samen, vrijval 2022 € 35.000, structureel € 8.750 inzetten
De stuurgroep en projectgroepen sportakkoord zijn bezig met het ontwikkelen en uitwerken van de plannen voor een sportakkoord, maar mede door corona heeft dit vertraging opgelopen. Door deze regionale ontwikkeling zijn de plannen van het beweeg- en sportakkoord van Aalten ook vertraagd en niet volledig niet ten uitvoer gebracht. Het budget wordt over de komende jaren verdeeld zodat deze structureel ingezet worden.

P2.0010 Inspectie onderhoud en opstellen MOP’s tien gemeenschapshuizen, incidenteel € 35.000
De raad heeft op 22 juni 2021 het Beleidskader Gemeenschapshuizen 2021 vastgesteld. Onderdeel van dit beleidskader is het voornemen om beleidsregels uit te werken op basis waarvan de gemeenschapshuizen subsidie verleend kan worden. Het betreft mogelijk de (gedeeltelijke) kosten van het meerjarig onderhoud. Daarvoor is per gemeenschapshuis een Meerjarenonderhoudsplan (MOP) nodig. Het gaat om tien gemeenschapshuizen. Gelet op de complexiteit, onpartijdigheid en onvoldoende eigen formatie, wordt de inzet van een extern bureau voorgesteld. De totale kosten voor tien gebouwen all-in komt uit op ongeveer € 50.000. We hebben hiervoor al € 15.000 opgenomen. Betekent dat we in deze najaarsnota € 35.000 bijramen.

Uit het MOP komen ongetwijfeld werkzaamheden. Er is nog geen enkele toezegging gedaan dat de gemeente hierin financieel bijdraagt. Maar de energiecrisis slaat ongetwijfeld ook toe bij deze organisaties. We kunnen eventueel zo ook nog een slag maken in duurzaamheid, isoleren enzovoort. Het is te overwegen om deze duurzaamheidsinvesteringen in het MOP mee te nemen. Dit levert namelijk op termijn ook merkbare besparingen op.

P2.0011 Kinderopvangtoeslag SMI, 2022 € 45.000 en structureel € 20.000
Er zijn op dit moment veel gezinnen die geen aanspraak kunnen maken op de kinderopvangtoeslag, maar waarbij het wel noodzakelijk is dat de kinderen worden opgevangen vanwege ziekte of problemen bij ouder(s). Daarnaast zien we dat deze gezinnen ook niet of nauwelijks een eigen inkomen hebben en daardoor geen eigen bijdrage kunnen betalen. De SMI-regeling (Sociaal Medische Indicatie) is in principe een kortdurende oplossing, maar helaas is het in veel gevallen zo dat deze gezinnen het na een paar maanden nog niet redden om over te kunnen stappen naar de voorliggende voorzieningen. Voor 2022 is de verwachting dat het tekort oploopt tot € 45.000, vanaf 2023 is € 20.000 meer budget nodig.

P2.0012 Vrijval algemene budgetten sociaal domein, incidenteel voordeel € 125.661
In 2022 is gewerkt aan de Uitvoeringsnota Sociaal Domein. We hebben het budget niet volledig ingezet omdat er beperkt nieuwe ontwikkelingen waren. In 2023 verwachten we de middelen wel te gebruiken om de overgang van minder zorg naar meer gezondheid ook echt plaats te laten vinden.

P2.0013 Vrijval mantelzorgondersteuning, incidenteel voordeel € 58.190
Het grootste deel van de mantelzorgondersteuning in de gemeente Aalten was de afgelopen jaren in handen gelegd van VIT-hulp bij mantelzorg. Het bestuur van VIT-hulp bij mantelzorg heeft de betrokken gemeenten, waaronder gemeente Aalten op 5 maart 2021 geïnformeerd over het voornemen om per 1 oktober 2021 haar organisatie te ontmantelen. De ontmanteling betekende dat er een alternatief moest worden gezocht voor deze taken. De uitkomsten van de verkenning resulteerde in het overdragen van de taken aan Figulus Welzijn per 1 oktober 2021. Figulus Welzijn bouwt in 2022 verder op de aanpak van VIT-hulp bij mantelzorg.
De kosten voor de mantelzorgwaardering 2022 en de acties ten aanzien van het verbeteren van de toegang tot mantelzorgregelingen zijn nu nog niet inzichtelijk. Dit is onder andere afhankelijk van het aantal aanmeldingen. De geschatte kosten betreffen € 50.000. Hierdoor resteert een overschot over 2022 ter hoogte van € 58.190 die incidenteel wordt afgeraamd.
De mantelzorgconsulent bij Figulus Welzijn heeft de afgelopen periode gewerkt aan het opzetten van een goede basis voor mantelzorgondersteuning in de gemeente Aalten, die de komende jaren verder uitgebouwd kan worden. In de vastgestelde Uitvoeringsnota Sociaal Domein zijn enkele actiepunten opgenomen ten aanzien van de doorontwikkeling van de mantelzorgondersteuning. Vanwege deze doorontwikkeling verwachten wij vanaf 2023 het volledige budget wel te benutten voor de mantelzorgondersteuning en de mantelzorgwaardering.

P2.0014 Uitvoeringskosten cliënt ervaringsonderzoeken, incidenteel voordeel € 12.000
Voor de CEO (cliënt ervaringsonderzoeken) willen we een continu-onderzoek opzetten, maar dit is door gebrek aan beleidsmatige formatie in 2022 nog niet gebeurd.

P2.0015 Voorliggend veld, wijkteams, incidenteel voordeel € 79.958
De plannen voor het verbeteren van de toegang en het herijken van de sociale basis zijn verwerkt in de Uitvoeringsagenda Sociaal Domein. Deze nota wordt naar verwachting in november vastgesteld. Daarna kunnen deze plannen verder worden uitgewerkt en tot uitvoering worden gebracht. Dit betekent dat de geplande uitgaven hiervoor in 2022 nog niet gebruikt worden.

P2.0016 Veilig Thuis, incidenteel voordeel € 25.338
Per 2022 wordt 60% van de meldingen, in het eerste contact na de veiligheidsbeoordeling en het verkennen met de direct betrokkenen, door Veilig Thuis overgedragen aan lokale teams en de hulpverlening. Voorgaande jaren was dit 40%. Vanwege het meer overdragen van casussen is het subsidiebedrag aan Veilig Thuis lager dan voorgaande jaren. Het resterende bedrag ter hoogte van € 25.338 valt vrij.

P2.0017 BUIG, incidenteel € 232.163
Het voorlopig BUIG-budget wordt gedurende het jaar nog bijgesteld naar aanleiding van gewijzigde inzichten in conjunctuur, realisaties, rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling. Dit heeft er voor 2022 toe geleid dat het macrobudget € 425 miljoen lager is vastgesteld. Voor Aalten betekent dit dat het definitieve rijksbudget bijna € 184.000 lager is vastgesteld dan het voorlopig budget. Daarnaast is het aantal huishoudens hoger dan geraamd door een hogere instroom van met name statushouders en verhuizers (vanuit de crisisopvang). Hierdoor laten de geraamde uitgaven een overschrijding zien van € 48.000. Dit samen zorgt voor een nadeel van ruim € 232.000.

P2.0018 Wmo hulpmiddelen in eigen beheer, 2022 € 20.000 en structureel € 10.000
Voor aanschaf van werkbanken in de werkplaats en het houden van scootmobielvaardigheidsdagen is in 2022 € 20.000 nodig. Structureel moet er € 10.000 bijgeraamd worden in verband met de extra kosten van materiaalonderhoud.

P2.0019 Wmo voorzieningen, 2022 € 65.000 en structureel € 100.000
Vanaf 2019 zijn de uitgaven ten aanzien van vervoershulpmiddelen sterk gedaald. Door inkoop en onderhoud in eigen beheer zijn veel hulpmiddelen opgeknapt en opnieuw verstrekt. Het depot is inmiddels leeg, waardoor minder kon worden herverstrekt. Daarnaast zien we dit jaar een toename van het aantal verstrekte scootmobielen. Hierdoor komen de uitgaven structureel € 100.000 hoger uit. In 2022 hebben we in het kader van regresrecht een eenmalige uitkering ter hoogte van € 35.000 van een verzekeraar ontvangen vanwege de kosten die we hebben gemaakt voor het verstrekken van een rolstoel voor een inwoner. De inwoner heeft deze rolstoel nodig als gevolg van een ongeluk veroorzaakt door een derde.

P2.0020 Huishoudelijke hulp, structureel € 175.000
Omdat we in de loop van dit jaar toch weer met een stijging in de aanvragen voor huishoudelijke hulp geconfronteerd zijn, stellen we het budget structureel naar boven bij met € 175.000. Oorzaken van deze toename zitten in de toenemende vergrijzing, bij inwoners die later naar een verpleeghuis gaan en door de wachtlijsten langer thuisblijven wonen (beleid van Rijksoverheid).

P2.0021 Yunio, volksgezondheid, 2022 € 14.988 en structureel € 15.383
Yunio heeft in een brief aangegeven dat er onvoorziene CAO-wijzigingen hebben plaatsgevonden waardoor de kosten hoger uitvallen. Omdat Yunio alleen gefinancierd wordt door de gemeente middels subsidie heeft Yunio gevraagd de subsidie over 2022 op te hogen met een bedrag van € 11.200. Daarnaast was het budget voor prenatale huisbezoeken nog niet opgenomen. Totaal extra budget 2022 € 14.988. Structureel moet rekening worden gehouden met een bedrag van € 15.383.

P2.0022 P3: Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties, dekking algemene reserve, incidenteel € 600.000
De energiecrisis raakt inmiddels ieder individueel huishouden en dan vooral die op een lager bestaansniveau. In het recent vastgestelde Plan van Aanpak Energiearmoede staan dan ook maatregelen opgenomen om de individuele huishoudens/gezinnen tegemoet te komen in de hogere lasten vanwege de gestegen energietarieven. Deze hoge energieprijzen kunnen daarnaast echter ook grote consequenties hebben voor de sociaal maatschappelijke, sportieve en culturele organisaties in onze gemeente. Met een nog uit te werken maatwerkregeling willen we het nu ook mogelijk maken om de sociale, sportieve en culturele organisaties in onze gemeente gericht te ondersteunen wanneer zij door de energiecrisis in financiële nood (dreigen te) komen en wanneer er geen andere vangnetten zijn (bijvoorbeeld een rijksregeling). Om de uitvoering van een dergelijke regeling financieel mogelijk te maken wordt voorgesteld hier € 600.000 voor te reserveren. Daarvan is dan € 500.000 bedoeld voor het treffen van financiële maatregelen op basis van deze regeling. Het restant van € 100.000 denken wij nodig te hebben voor de dekking van extra organisatiekosten, specifiek voortvloeiend uit de uitvoering van de regeling. De benodigde middelen worden gereserveerd door een toevoeging aan de algemene reserve te doen van € 600.000 in 2022. Deze toevoeging wordt zo budgettair geoormerkt (en gemonitord) als dekking voor de bekostiging van deze steunmaatregel. Mutaties aan de reserves vinden administratief plaats in programma 3 Bedrijfsvoering, daarom is deze mutatie opgenomen onder P3.0013.

Programma 3 Bedrijfsvoering

Programmamanager: **D.J. den Hengst**

Doelstellingen

	Thema / doelstelling	Actie 2022		Najaarsnota 2022
1	**Vernieuwen Website** Er is een projectteam samengesteld die aan de slag gaat met de vernieuwing van de website en intranet.	December 2022 - Vernieuwing website en intranet gereed.	G	Voor de website is begin dit jaar een aanbestedingsprocedure geweest. Onze huidige leverancier SIM heeft de aanbesteding gewonnen. De nieuwe website gaat het laatste kwartaal van 2022 live. Voor intranet zijn we met SharePoint gaan werken. SharePoint is een platform van Microsoft dat bij veel organisaties wordt gebruikt voor het opzetten van een intranet en heeft als voordeel dat het flexibel en gemakkelijk in gebruik is. Het nieuwe intranet is inmiddels in gebruik.
2	**Uitbreiding e-diensten – digitale aanvragen** Het aanbod van e-diensten wordt uitgebreid, zodat daarmee de digitale dienstverlening vergroot wordt.	Maart 2022 - Uitbreiding van beschikbare e-diensten.	G	Per eind 2022 hebben we de eerste e-diensten die digitaal aangeboden kunnen worden, online beschikbaar.
3	**Informatieveiligheid en Privacy Wet** Voldoen aan BIO en privacywetgeving en de vereiste accountability.	December 2022 - Cyclisch inrichten van de privacybescherming (Plan, Do, Check, Act) en de organisatie brede informatieveiligheid- en privacy bewustwording. December 2022 - Organisatiebrede bewustwording stimuleren, onder andere door medewerkers te trainen en testen op informatiebeveiliging en privacy.	O	Het register van verwerkingen is recent geactualiseerd. Het register bevat verwerkingen met persoonsgegevens. Het is verplicht om deze bij te houden. Te vaak wordt privacy in een laat stadium betrokken bij een proces waar persoonsgegevens worden verwerkt. Daarom wordt er gewerkt aan een actieplan dat ertoe leidt dat privacy vanaf het begin van een nieuw proces of plan geraadpleegd worden. De eerste campagne bewustwording is uitgevoerd. In 2022 gaan we door met het aanbieden van korte trainingen in het kader van bewustwording informatieveiligheid en privacy. Er komt ook een introductieprogramma voor nieuwe medewerkers.
4	**Invoeren van Samenhangende objectenregistratie** Het samenbrengen van de basisregistraties WOZ, BAG, Kadaster en BGT op het gebied van data en kaartmateriaal zodat één samenhangende registratie ontstaat.	December 2022 - Met de aanschaf van de nieuwe BAG-applicatie iObjecten is de eerste stap gezet naar de Samenhangende objectenregistratie. In de komende tijd worden daaraan de andere registraties toegevoegd.	G	Het project Basisregistratie Kadaster (BRK) 2.0 loopt en wordt dit jaar afgerond. Met dit project worden de kadastrale gegevens en mutaties samengevoegd in iObjecten als een eerste stap naar de Samenhangende Objecten Registratie (SOR).

	Thema / doelstelling	Actie 2022		Najaarsnota 2022
5	**Omzetting en vulling softwarepakketten Omgevingswet** De Omgevingswet gaat in per 01-07-2022. Dit betekent dat de softwarepakketten van vergunningsverlening dan verplicht zijn aansloten op het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet en moeten voldoen aan de eisen van de Omgevingswet.	Juli 2022 - Aanvragen van evenementen, drank/horeca en de APV makkelijk te verwerken in de software van de Omgevingswet (als onderdeel van de fysieke leefomgeving).	G	De Omgevingswet treedt hoogstwaarschijnlijk in werking op 1 juli 2023. De meeste checks en formulieren staan nu klaar in de testomgeving en worden gekoppeld aan het softwarepakket van de omgevingsvergunningen. Prioriteit ligt de komende maanden bij de verdere inrichting van dat pakket.
		Juli 2022 - Verwerken van omgevingsvergunningen conform de Omgevingswet.	O	De ingehuurde consultant is helaas langdurig uitgevallen. Een vervanger is moeilijk te vinden door de krapte op de arbeidsmarkt en de druk die bij alle gemeenten ligt. Ondertussen hebben we zelf wel een nieuwe collega geworven die zich ook bezig houdt met de vulling van Rx.Mission (het pakket van de omgevingsvergunningen).
		Juli 2022 - Wetregels omzetten naar eenvoudige vraagbomen, gekoppeld aan de pakketten van de Omgevingswet.	G	Inmiddels hebben we meerder vraagbomen gemaakt voor onze lokale regels en zijn we de vraagbomen van de Rijksoverheid aan het bewerken naar onze organisatie.

Actuele ontwikkelingen

Nieuwe website

Veel gebruikers van een website willen zo snel mogelijk vinden waarvoor ze naar de website komen: een uittreksel aanvragen, een verhuizing doorgeven of informatie vinden over andere producten en diensten. Onze oude website voldeed daar niet aan. Daarnaast moet in het kader van optimalisering dienstverlening de digitale dienstverlening naar een hoger niveau worden gebracht. Daarom richten steeds meer gemeenten de website in volgens het toptaken-principe: de website zodanig inrichten dat de gebruiker zo goed mogelijk geholpen wordt bij het vinden van het antwoord op zijn vraag. Kijkend naar toptaken betekent dit ook dat de meest gevraagde producten en diensten op onze homepage te vinden zijn. Bijkomend voordeel is dat, als de website optimaal functioneert, de telefonische dienstverlening wordt ontlast.
Naast deze technische noodzaak speelt binnen de gemeente Aalten de wens om de website doelmatiger in te zetten. Zo dient het beheer eenvoudiger te worden en is de wens om de inhoud beter neer te zetten en beter doorzoekbaar te maken. Op die manier is de site dienstverlenend naar de burger. De nieuwe website is in oktober 2022 in de lucht gegaan.

Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet treedt hoogstwaarschijnlijk op 1 juli 2023 in werking. De Eerste Kamer neemt daarover in november 2022 een definitief besluit. De Omgevingswet is al meerdere keren uitgesteld. Het uitstel geeft het Rijk, gemeenten, provincies, waterschappen maar vooral ook de softwareleveranciers de ruimte om de implementatie van de wetgeving en bouw van de software zorgvuldig af te ronden. De periode tot 1 juli 2023 wordt benut om de systemen en werkprocessen om te bouwen naar de regels van de Omgevingswet. Daarnaast vinden er veel testen plaats. Testen met de Omgevingswet en testen in uitwisseling van data met partners zoals bijvoorbeeld de ODA.

Hybride werkomgeving

Hoewel de toekomst nog onzeker is, verwachten we dat de post-Covid-19 periode nog wel een poosje voortduurt. Dit betekent dat plaats-onafhankelijk werken bij de meeste medewerkers een blijvende situatie gaat worden. Een hybride vorm van deels thuis en deels op kantoor. De vergaderlocaties in de gemeentelijke gebouwen zijn zodanig ingericht dat de vergaderingen via een “hybride” vorm grotendeels kunnen plaats vinden. Er start een projectgroep hybride werken waarbij wordt gekeken naar het aantal werkplekken en werklocatie. Dit in combinatie met onze dienstverlening en bereikbaarheid.

Cloud

Veel softwareprogramma’s zijn al in de cloud geplaatst. In de cloud wil zeggen dat programma’s en data niet lokaal op een server staan, maar op de server van de leverancier. Door de overgang naar de cloud kunnen updates sneller worden geplaatst en is onze data altijd beschikbaar. De cloud transitie houdt in dat de data moet worden overgezet naar een andere omgeving. Dit terwijl de winkel open is.
In 2023 gaat ook ons financiële systeem naar de cloud. Hiervoor zijn eind 2022 al voorbereidingen getroffen.

Privacy
Om te kijken waar we staan op het gebied van de privacy en het voldoen aan de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) vindt er een jaarlijkse toetsing plaats die uitgevoerd wordt door onze FG (Functionaris Gegevensbescherming). Het resultaat van 2021 is in een infographic samengevat en gedeeld met het college en de raad. De aanbevelingen die er uit voortkomen zijn omgezet in een actieplan. De rode draad hierin is de bewustwording. Om de bewustwording te vergroten, schuift de privacycoördinator een aantal keren per jaar aan bij het MT-overleg. Ook vindt er maandelijks overleg plaats met de CISO (Chief Information Security Officer). Een introductiegids met checklist voor nieuwe medewerkers wordt dit jaar ingevoerd. Daarnaast ontwikkelen we een presentatie op het gebied van de AVG met als aandachtsgebied het inrichten van een goed Privacy by Design framework. Dat wil zeggen dat we met privacy aan het begin van het proces, waarbij persoonsgegevens worden verwerkt, betrokken moeten zijn. Kunnen we aan het begin van een nieuw plan of proces meedenken over de gegevensbescherming dan voldoen we aan een belangrijke voorwaarde in de AVG.

Voorziening verlofsparen
Volgens de CAO Gemeenten 2021-2022 kunnen medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren en compensatieverlof door overwerk en onregelmatige diensten meerjarig sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun gespaarde verlofuren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze verlofuren verjaren niet. De mogelijkheid bestaat dat het leidt tot hoge verlofsaldi die bijvoorbeeld over een aantal jaren ingezet worden om eerder met pensioen te gaan. Het BBV schrijft voor dat voor deze verplichtingen een voorziening gevormd moet worden. Op dit moment kunnen we nog niet overzien wat het financiële gevolg is. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt de hoogte van de voorziening berekend en ten laste gebracht van de reserve formatie en organisatie.

Bijstellingen bestaand beleid

Programma 3 Bedrijfsvoering						
P3.0001	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	138.500	137.500	137.500	137.500	137.500
P3.0002	Verkopen eigendommen gemeente	-261.000				
P3.0003	ICT glasvezelverbinding	15.000				
P3.0004	ICT toename aantal accounts	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
P3.0005	Knelpunten loonbegroting	28.250				
P3.0006	Rechtsgedingen	-24.000				
P3.0007	Materieel vrijval kapitaallast in verband met latere aankoop	-20.000				
P3.0008	Dividend	-26.339				
P3.0009	Rentebijstelling	-21.500				
P3.0010	Algemene uitkering, mei- en septembercirculaire 2022	-2.549.710	-63.305	-30.340	436.913	-664.651
P3.0010	Onttrekking aan buffer loon- en prijsontwikkeling		-329.000	-329.000	-329.000	-329.000
P3.0011	Vennootschapsbelasting	-10.451				
P3.0012	P2: Onderwijs beleid opstellen IHP, dekking reserve onderwijshuisvesting	-15.000				
P3.0013	P2: Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties, dekking algemene reserve	600.000	-600.000			
P3.0014	P1: Reserve onderhoud wegen					
P3.0015	P2: Reserve inkoop zorg					
P3.0016	P2: Algemene reserve, energietoeslag					
P3.0017	P3: Algemene reserve, coronabudgetten					
P3.0018	P3: Algemene reserve, Oekraïnebudgetten					
P3.0019	P3: Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen					
P3.0020	P3: Reserve overlopende posten					
Totaal Programma 3 Bedrijfsvoering		**-2.128.250**	**-836.805**	**-203.840**	**263.413**	**-838.151**

Toelichtingen budgetbijstellingen bestaand beleid
P3.0001 Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen, structureel € 137.500
Dat de energietarieven de pan uitrijzen behoeft verder geen betoog. Om die reden zijn de ramingen voor gas en elektra voor alle gemeentelijke gebouwen aangepast aan deze nieuwe werkelijkheid. Deze stijgende lasten worden vanaf 2023 gedekt uit de buffer voor loon- en prijsontwikkeling (LPO), onderdeel van P3.0010 Algemene uitkering, mei- en septembercirculaire 2022.

P3.0002 Verkopen eigendommen gemeente, incidenteel voordeel € 261.000
Er zijn meer verkopen geweest. In 2022 is onder andere het pand Willebrordstraat 8 te Aalten verkocht aan Marga Klompé.

P3.0003 ICT glasvezelverbinding, incidenteel € 15.000
Onze glasvezelverbinding is dubbel uitgevoerd (redundant). Een redundante route is een route die over een volledig gescheiden traject loopt, zodat bij een onderbreking van de eerste route, de tweede route geen last heeft en onze dienstverlening overeind blijft. De jaarlijkse kosten van deze glasvezelverbinding bedragen € 15.000. In 2022 hebben we de factuur van de jaarlijkse kosten van zowel 2021 als 2022 ontvangen. Om die reden zitten we in 2022 eenmalig met dubbele lasten.

P3.0004 ICT toename aantal accounts, structureel € 18.000
We zien een toename van het aantal accounts bij de gemeente Aalten. Dit komt doordat er steeds meer medewerkers in deeltijd werken. Elk account geeft licentiekosten. Daarnaast zien we een forse toename in licentiekosten die Microsoft heeft doorgevoerd. Per saldo zorgt dit voor hogere kosten van € 18.000.

P3.0005 Knelpunten loonbegroting, incidenteel € 28.250
In verband met uitbreiding van (parttime) werkzaamheden door wettelijke eisen of de veranderde samenleving is het loonbudget in de begroting 2023 verhoogd. De functie van regelanalist die we onder andere voor de Omgevingswet nodig hebben, is in het tweede halfjaar van 2022 reeds ingevuld, € 28.250. Deze regelanalist vertaalt samen met de verantwoordelijke collega's de juridische regels die in het omgevingsplan staan naar toepasbare regels (vraagbomen) in het omgevingsloket. Maar heeft ook een rol in het informatiebeheer.

P3.0006 Rechtsgedingen, incidenteel voordeel € 24.000
Advocaat- en proceskosten zijn sterk afhankelijk van de aard en het aantal lopende zaken en kunnen daardoor een grillig verloop vertonen. Dit jaar speelt er weinig waardoor we € 24.000 vrij laten vallen.

P3.0007 Materieel vrijval kapitaallast in verband met latere aankoop, incidenteel voordeel € 20.000
Door de latere aankoop van materieel valt de kapitaallast in 2022 vrij. Zie ook het overzicht kredieten. Dit levert een voordeel op van € 20.000.

P3.0008 Dividend, incidenteel voordeel € 26.339
Dividenduitkering is afhankelijk van het bedrijfsresultaat en het dividendbeleid. Het ontvangen dividend in 2022 ligt ruim 6% hoger dan de raming. Per saldo voor 2022 € 26.339 voordelig.

P3.0009 Rentebijstelling, incidenteel voordeel € 21.500
De te betalen rentevergoeding voor lang geld is verlaagd, omdat de aangetrokken nieuwe lening lager is dan voorzien en de periode korter is waarover de rente wordt berekend. Daar staat tegenover dat het percentage hoger is. In de zomer heeft de ECB de belangrijkste rentepercentages weer verhoogd. Dit leidt ook weer tot rentebetalingen voor kort geld bij een roodstand. Per saldo zorgt dit voor een voordeel van € 21.500.

P3.0010 Algemene uitkering, mei- en septembercirculaire 2022
De effecten van zowel de mei- als de septembercirculaire 2022 zijn in deze najaarsnota verwerkt. De algemene uitkering wordt voor 2022 naar boven bijgesteld. Er komen diverse stelposten te vervallen waaronder die voor onderuitputting, omdat het accres voor 2022 vaststaat. Ook zijn de aantallen van de verschillende maatstaven waarmee de algemene uitkering wordt berekend weer geactualiseerd op basis van de laatst bekende gegevens die het ministerie hanteert. Dit levert een voordeel op van bijna een half miljoen. Er is een aantal nieuwe stelposten opgenomen waarvan de belangrijkste zijn: de energietoeslag, uitvoeringskosten klimaatakkoord en transitiekosten invoering Omgevingswet. Daarnaast zijn er diverse overige mutaties. Te denken valt onder andere aan ruimte onder het BCF-plafond, een correctie op de uitkering door een hogere uitkeringsbasis en een fors hoger accres door hogere inflatie en beleidsintensiveringen bij het Rijk. Deze mutaties hebben voor 2022 een voordelig effect op het saldo van € 1.384.590 (meicirculaire) en € 1.209.570 (septembercirculaire). Als laatste wordt genoemd een nadelige afrekening over voorgaande jaren die in 2022 wordt verantwoord van per saldo € 44.450.
In de septembercirculaire is een fout geslopen bij de berekening van de OZB-waarde van de woningen van 2022 naar 2023. Dit geeft voor de jaren vanaf 2023 een te hoge algemene uitkering van rond de € 3 ton. Het ministerie gaat dit pas herstellen met de decembercirculaire. Dan pas weten we ook het precieze effect. In de begroting voor 2023 en verder hebben we wel al rekening gehouden met een correctie van deze genoemde € 3 ton.

P3.0010 Onttrekking aan buffer loon- en prijsontwikkeling, vanaf 2023 structureel € 329.000
De bijstellingen met betrekking tot de snel stijgende energieprijzen worden gedekt uit de buffer voor loon- en prijsontwikkeling. Het gaat om de volgende bijstellingen:

P1.0002	Openbare verlichting	€ 75.000
P1.0004	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	€ 82.500
P2.0006	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	€ 34.000
P3.0001	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	€ 137.500

P3.0011 Vennootschapsbelasting, incidenteel € 10.451 voordeel
We hebben nog geen definitieve aanslag van de Belastingdienst ontvangen, maar er is al wel een doorrekening gemaakt. Daaruit blijkt dat we geen vennootschapsbelasting verschuldigd zijn in 2022. Het budget wordt afgeraamd.

P3.0012 Programma 2 Onderwijsbeleid opstellen IHP, dekking reserve onderwijshuisvesting, incidenteel € 15.000

Deze onttrekking is ter dekking van de lasten voor het opstellen van het IHP. Verwezen wordt naar de toelichting in programma 2 Sociaal Domein, P2.0007.

P3.0013 P2: Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties, dekking algemene reserve, incidenteel € 600.000

Deze toevoeging in 2022 en onttrekking in 2023 is ter dekking van de lasten voor de maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties. Verwezen wordt naar de toelichting in programma 2 Sociaal Domein, P2.0022.

P3.0014 Programma 1 Reserve onderhoud wegen

Conform de Nota reserves en voorzieningen worden de uitgaven voor groot onderhoud wegen die in het Meerjaren Onderhoudsplan Wegen zijn opgenomen, aan deze reserve onttrokken. Het plan wordt jaarlijks bezien. De werkelijke kosten voor groot onderhoud wegen worden in de jaarrekening aan deze reserve onttrokken.

P3.0015 Programma 2 Reserve inkoop zorg

Per 1 juli 2022 is gestart met de nieuwe, resultaatgerichte werkwijze voor Jeugdhulp en Wmo (inclusief Wonen). De regionale inkoop is een instrument om te komen tot een optimale uitvoering van de taken en verantwoordelijkheden. Het financiële gevolg van deze nieuwe inkoop valt nog niet te overzien. Daarnaast is door de openeindregeling en de verschuiving naar zwaardere zorg niet bekend hoe we uitkomen.
Daarom stellen we voor alle overschotten of tekorten op de inkoop zorg aan het eind van het boekjaar te verrekenen met deze reserve.

P3.0016 Programma 2 Algemene reserve, energietoeslag

Op 25 oktober heeft de raad het Plan van Aanpak Energiearmoede gemeente Aalten vastgesteld. Hierbij is tevens besloten om met terugwerkende kracht de inkomensgrens voor de energietoeslag 2022 en 2023 op 130% te stellen met daarboven een draagkrachtberekening. Doordat we te maken krijgen met nieuwe aanvragen, een herziening van alle afwijzingen en hogere uitvoeringskosten gaan we ervan uit dat het toegekende rijksbudget ontoereikend is. Dit eventuele tekort wordt gedekt binnen het totale armoede- en schuldenbudget. Laborijn, die de uitvoering tot volle tevredenheid voor ons heeft opgepakt, heeft echter aangegeven dat het een hele uitdaging wordt om deze aangepaste regeling voor/in 2022 uit te voeren. Mocht dit leiden tot een onderbesteding in 2022, dan wordt voorgesteld om het overschot toe te voegen aan de algemene reserve en dit bedrag in 2023 weer beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van deze energietoeslagregeling (zie RM 156-2022).

P3.0017 Programma 3 Algemene reserve, coronabudgetten, zie ook hoofdstuk Coronabudget

Er is nog geen exact beeld te vormen wat de ontwikkelingen met betrekking tot de coronabudgetten zijn. De kosten zijn nog niet volledig in beeld en in de meicirculaire 2022 is een aankondiging gedaan voor afrekening van een tweetal corona-dossiers in de decembercirculaire 2022, We stellen u voor bij het opmaken van de jaarrekening de coronabudgetten in zijn totaal te bezien en het eventuele overschot afzonderlijk aan de algemene reserve toe te voegen, zodat deze geldstromen inzichtelijk blijven.

P3.0018 Programma 3 Algemene reserve, Oekraïnebudgetten, zie ook hoofdstuk Financiën Oekraïne

Er is nog geen beeld te vormen wat de ontwikkelingen met betrekking tot de Oekraïnebudgetten zijn. De lasten bestaan uit leefgeld verstrekking, tolkkosten en lasten met betrekking tot de huisvesting. Middels de algemene uitkering is er in de septembercirculaire een uitkering gedaan en ook in de decembercirculaire worden hiervoor bedragen verwacht. We stellen u voor bij het opmaken van de jaarrekening de Oekraïnebudgetten in zijn totaal te bezien en het eventuele overschot afzonderlijk aan de algemene reserve toe te voegen, zodat deze geldstromen inzichtelijk blijven.

P3.0019 Programma 3 Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen

Conform de Nota reserves en voorzieningen worden de uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen die in het Meerjaren Onderhoudsplan Gebouwen zijn opgenomen aan deze reserve onttrokken. De werkelijke kosten voor groot onderhoud gemeentelijke gebouwen worden in de jaarrekening aan deze reserve onttrokken.

P3.0020 Programma 3 Reserve overlopende posten

Tot nu toe zijn de budgetten die in het jaar niet benut worden maar waar nog wel een bestemming voor is, doorgeschoven naar het volgende boekjaar. Om schommelingen in het rekeningsaldo te voorkomen, schuiven we de budgetten niet meer door, maar storten we het in een nieuw te vormen reserve overlopende posten. In de volgende jaarschijf worden de betreffende budgetten weer verhoogd en gedekt uit deze reserve, zodat deze volledig vrijvalt.

Reserve overlopende posten

Tot nu toe zijn de budgetten die in het jaar niet benut worden maar waar nog wel een bestemming voor is, doorgeschoven naar het volgende boekjaar. Om schommelingen in het rekeningsaldo te voorkomen, schuiven we de budgetten niet meer door, maar storten we het in een nieuw te vormen reserve overlopende posten. In de volgende jaarschijf worden de betreffende budgetten weer verhoogd en gedekt uit de reserve, zodat deze volledig vrijvalt. Ze hebben geen effect op het begrotingssaldo.

	Omschrijving	2022	2023
Programma 1 Ruimte			
P1.5570	Biodiversiteitsplan	-13.000	13.000
P1.5570	Plattelandsontwikkeling, landschapsregeling	-10.000	10.000
P1.5570	Project Landschapsregeling 2019-2022	-9.000	9.000
P1.7740	Duurzaamheid	-202.000	202.000
P1.7740	Project Subsidieregeling Woning verduurzamen	-108.675	108.675
P1.7740	Project Transitievisie Warmte	-40.000	40.000
P1.7740	Uitvoeringskosten klimaatakkoord	-213.027	213.027
P1.8810	Afschrijvingslasten Ruimtelijke Ordening	-11.128	11.128
P1.8810	Centrumvisie plan Dinxperlo	-140.000	140.000
P1.8810	Omgevingswet invoeringskosten	-246.925	246.925
P1.8810	Omgevingswet, deelproject 1 Omgevingsvisie	-90.000	90.000
P1.8810	Omgevingswet, deelproject 2 Omgevingswet Programma	-40.210	40.210
P1.8810	Omgevingswet, deelproject 5 Nieuwe Manier van Werken	-100.000	100.000
P1.8810	Omgevingswet, deelproject 7 Organisatie en externe samenwerking/toezicht en handhaving	-58.439	58.439
P1.8830	Prestatieafspraken	-14.161	14.161
P1.8830	Project Halve Maan Bredevoort	-25.000	25.000
Totaal Programma 1 Ruimte		**-1.321.565**	**1.321.565**
Programma 2 Sociaal Domein			
P2.6610	Antidiscriminatiebeleid	-10.750	10.750
P2.6610	Brede Impuls Combinatiefuncties/Projectplan Talent	-51.250	51.250
P2.6681	Beschermd wonen	-136.285	136.285
Totaal Programma 2 Sociaal Domein		**-198.285**	**198.285**
Programma 3 Bedrijfsvoering			
P3.0040	PinkRoccade iFinancien	70.000	-70.000
P3.0100	Reserve mutaties overgehevelde posten	1.449.850	-1.449.850
Totaal Programma 3 Bedrijfsvoering		**1.519.850**	**-1.519.850**
Totaal Overlopende posten		**-0**	**0**

Programma 1 Ruimte

P1.5570 Biodiversiteitsplan € 13.000

De startnotitie van het biodiversiteitsplan is in oktober in de raad behandeld. Doordat het jaar 2022 voor het biodiversiteitsplan met name een jaar van interne (bestuurlijke) afstemming is geweest, zijn er verder geen kosten in 2022 te verwachten. Omdat deze er in 2023 wel zijn, wordt het budget van 2022 volledig opgenomen in 2023.

P1.5570 Plattelandsontwikkeling, landschapsregeling € 10.000

Een budget van € 10.000 dat dient als cofinanciering in de provinciale landschapsregeling opnemen in 2023.

P1.5570 Project Landschapsregeling 2019-2022 € 9.000

Het betreft een regeling met een provinciale cofinanciering voor meerdere jaren. Jaarlijks wordt het resterend bedrag overgeheveld naar het volgende jaar, totdat de regeling is afgerond. Subsidieperiode loopt formeel eind 2022 af. We vragen uitstel aan voor de besteding van de laatste middelen. Buiten Nationaal landschap is het geld eind 2022 besteed (50% subsidie), binnen Nationaal Landschap (75 % subsidie) nog niet. De uitgaven zijn onder meer op basis van aanvragen PAN en verschillen per jaar. Wat in 2022 niet wordt besteed, moet overgeheveld worden naar 2023 voor activiteiten en aanleg landschapselementen.

P1.7740 Duurzaamheid € 202.000

Dit betreft het verzamelbudget voor de projecten en activiteiten op het gebied van duurzaamheid, die op basis van het Plan van Aanpak Duurzaamheid worden uitgevoerd. We verwachten in 2022 nog € 30.000 benodigd te hebben voor het vervolg van Zon Op Dak, het restant ad € 202.000 nemen we op in 2023.

P1.7740 Project Subsidieregeling Woning verduurzamen € 108.675
De gelden die we van het Rijk hebben ontvangen voor de aanpak Energiearmoede moeten besteed zijn voor 31 december 2023. In het Plan van Aanpak Energiearmoede is voorgesteld om een budget van € 108.675 door te schuiven naar 2023. In die aanpak is ook voorzien in een regeling voor woningverduurzaming.
Het gemeentelijk geld voor subsidieregeling woningverduurzaming willen we inzetten om een vervolg te geven op de aanpak die we met de rijksgelden in gang hebben gezet. Zo kunnen we meer continuïteit bieden naar onze inwoners.

P1.7740 Project Transitievisie Warmte € 40.000
In het derde kwartaal zijn de gesprekken opgestart met de woningbouwcorporatie over de wijkgerichte aanpak. In het vierde kwartaal wordt de aanpak verder uitgewerkt. De uitvoeringskosten van het project worden in 2023 opgenomen.

P1.7740 Uitvoeringskosten klimaatakkoord € 213.027
De Klimaatvisie is in voorbereiding en gaat het komende kwartaal de besluitvormingsprocedure in.
Het budget van € 213.027 is bedoeld voor uitvoering van het klimaatakkoord. Onder andere voor de warmtetransitie, maar het kan ook ingezet worden voor andere projecten, bijvoorbeeld op het gebied van klimaatadaptatie. Het budget kan in 2022 vrijvallen en in 2023 weer opgenomen worden.

P1.8810 Afschrijvingslasten Ruimtelijke Ordening € 11.128
Het bestemmingsplan landelijk gebied wordt waarschijnlijk in 2023 gemaakt. De afschrijvingslasten ter hoogte van € 11.000 worden in 2023 opgenomen.

P1.8810 Centrumvisie plan Dinxperlo € 140.000
Vanuit de uitvoeringsagenda zijn de verschillende deelprojecten opgestart. Per deelproject wordt een plan van aanpak opgesteld en worden de maatregelen en de planning geconcretiseerd. Elk deelproject heeft vervolgens een eigen planning en (participatie)proces welke integraal wordt afgestemd. In 2022 is door middel van een ontwikkelcompetitie een ontwikkelaar geselecteerd die ook de infrastructuur realiseert. Het beschikbare budget wordt in 2023 ingezet.

P1.8810 Diverse projecten Omgevingswet
Omgevingswet invoeringskosten € 246.925
Middels de algemene uitkering is € 313.635 beschikbaar gesteld voor de invoering van de Omgevingswet. Ter besluitvorming is de Startnotitie 'Samenwerken aan Omgevingsvisie Aalten' 25 oktober 2022 aangeboden aan de gemeenteraad. De verwachting is dat van het beschikbaar gestelde budget dit jaar € 246.925 overblijft. Dit wordt in 2023 ingezet.

Deelproject 1 Omgevingsvisie € 90.000
Omdat de inwerkingtreding van de Omgevingswet voorlopig is uitgesteld tot 1 juli 2023, is het implementatieplan, onderdeel Omgevingsvisie aangepast. Als gevolg van de (tijdelijke) uitval van de projectleider is de planning bijgesteld. Dit jaar worden het participatieplan en een startnotitie voorbereid. Dit jaar worden geen kosten voorzien, daarom wordt het beschikbaar gestelde budget overgeheveld naar 2023.

Deelproject 2 Omgevingswet Programma budget € 40.210
Door uitstel van de Omgevingswet is het budget dit jaar niet nodig en wordt in 2023 ingezet.

Deelproject 5 Omgevingswet Manier van Werken € 100.000
Door uitstel van de Omgevingswet is het budget dit jaar niet nodig en wordt in 2023 ingezet.

Deelproject 7 Organisatie en externe samenwerking/toezicht en Handhaving € 58.439
Door uitstel van de Omgevingswet is het budget dit jaar niet nodig en wordt in 2023 ingezet.

P1.8830 Prestatieafspraken € 14.161
Wegens ziekte van een medewerker is in 2022 weinig besteed. Het restant budget wordt in verband met de druk op de woningmarkt en het mogelijk uitvoeringsplan wonen en zorg opgenomen in 2023.

P1.8830 Project Halve Maan Bredevoort € 25.000
Doelstelling van het project is om de kwaliteit van het gebied vanuit erfgoed, landschap, toerisme en klimaat te vergroten. Op dit moment wordt er gewerkt aan nieuw beleid voor de volkstuinen. De uitkomsten hiervan gaan gevolgen hebben voor de Halve Maan. Budget wordt overgeheveld naar 2023.

Programma 2 Sociaal Domein

P2.6610 Antidiscriminatiebeleid € 10.750

Via de meicirculaire 2021 zijn structurele middelen vrijgemaakt voor de aanpak van discriminatie, waaronder de versterking van de antidiscriminatievoorzieningen. De niet gebruikte middelen gaan wij in 2023 inzetten voor onder andere de uitvoering van de Nota Inclusie.

P2.6610 Brede Impuls Combinatiefuncties/Projectplan Talent € 51.250

Het college heeft op 16 augustus 2022 besloten om het plan Talent te continueren voor een periode van drie jaar vanaf 1 september 2022. Per 1 januari 2022 was sprake van een financiële reserve van € 86.130. We verwachten dat deze reserve per 1 januari 2023 daalt naar een bedrag van € 51.250. Dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2023.

P2.6681 Beschermd wonen € 136.285

De verwachting was dat wij vanaf 2023, in plaats van centrumgemeente Doetinchem, zelf verantwoordelijk zouden worden voor inwoners die in aanmerking komen voor beschermd wonen (mensen met GGZ-problematiek). In 2022 kregen we hiervoor nog geen middelen, maar moesten we ons al wel voorbereiden op deze verantwoordelijkheid. Daarom hadden we het in 2021 ontvangen overschot van het regionale budget over de jaren 2019-2020 (€ 170.505) doorgeschoven naar 2022. Hoewel de overheid heeft besloten dat beschermd wonen pas in 2024 overgaat naar de lokale gemeenten, gaan we in de Achterhoek door met het proces van warme overdracht. Concreet betekent dit dat onze consulenten vanaf november 2022 tot medio maart 2023 onder begeleiding van Buurtplein Doetinchem gaan leren indiceren. Hierna gaan ze dit zelfstandig doen en blijft Buurtplein op de achtergrond aanwezig. In 2022 hebben we ons aandeel in het overschot uit 2021 ter hoogte van € 92.273 ontvangen van gemeente Doetinchem. Voor 2023 geldt ook dat de middelen nog naar de centrumgemeenten gaan. Vanaf 2024 komen de rijksmiddelen rechtstreeks bij ons, waarbij de verwachting is dat wij de eerste twee/drie jaar een nadeel gemeente zijn. Het nog niet benutte deel van de ontvangen gelden over 2019-2021 (€ 136.285) gaan we de komende jaren inzetten voor expertiseontwikkeling, het (her)ontwikkelen van de sociale basis voor mensen met ggz-problematiek, het vormgeven van de lokale toegang beschermd wonen en het opvangen van de verwachte tekorten.

Programma 3 Bedrijfsvoering

P3.0040 PinkRoccade iFinancien € 70.000

Vooruitlopend op de vernieuwde financiële omgeving (iFinanciën) gaan de pakketten van PinkRoccade al in 2022 over naar de cloud. Om die reden worden diverse implementatiekosten al in 2022 gemaakt. Er wordt € 70.000 vanuit 2023 overgeheveld naar 2022.

P3.0100 Reserve mutaties overlopende posten

Zie de betreffende programma's.

Financiën Oekraïne

Er is nog geen volledig beeld te vormen wat de ontwikkelingen met betrekking tot de Oekraïnebudgetten zijn. De lasten bestaan uit de verstrekking van leefgeld, tolkkosten en kosten met betrekking tot de huisvesting plus extra inzet personeel. In de algemene uitkering is via de septembercirculaire een uitkering verstrekt en ook in de decembercirculaire worden hiervoor bedragen verwacht. Eindelijk heeft het Rijk ook erkend dat de gemeenten kosten hebben voor begeleiding van Oekraïners in de particulieren opvang, maar nog niet bekend is hoeveel budget we daarvoor ontvangen. We vragen de subsidies aan bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Alle mutaties zijn nu budgettair neutraal verwerkt in deze nota. We stellen u voor bij het opmaken van de jaarrekening de Oekraïnebudgetten in zijn totaal te bezien en het eventuele overschot afzonderlijk aan de algemene reserve toe te voegen, zodat deze geldstromen inzichtelijk blijven.

	Omschrijving	2022
Programma 2 Sociaal Domein		
P2.4430	Leerlingenvervoer Oekraïne, septembercirculaire 2022	13.935
P2.6610	Bijdrage verlening ministerie van Justitie en Veiligheid GOO/POO	-542.450
P2.6610	Figulus, leefgeld uitkering en coördinatie	107.000
P2.6610	Laborijn leefgeld uitkering en uitvoeringskosten	250.000
P2.6610	Tolkkosten, projectleider	35.000
Totaal Programma 2 Sociaal Domein		**-136.515**
Programma 3 Bedrijfsvoering		
P3.0030	GOO locaties	150.450
P3.0070	Algemene uitkering, decembercirculaire 2022 (bedrag nog niet bekend)	0
P3.0070	Algemene uitkering, septembercirculaire 2022	-13.935
Totaal Programma 3 Bedrijfsvoering		**136.515**
Totaal Oekraïne		**0**

P2.4430 Leerlingenvervoer Oekraïne, septembercirculaire 2022 € 13.935
Uit de Oekraïne komen mensen naar Nederland, waaronder veel kinderen en jongeren onder de 18 jaar. We zien dat scholen en gemeenten enorme inspanningen leveren om deze leerlingen onderwijs te bieden, waaronder in sommige gevallen ook het vervoer naar school. Gemeenten hebben de regie en verantwoordelijkheid voor het leerlingenvervoer aan Oekraïense leerlingen. Het Rijk komt de gemeenten tegemoet middels de decentralisatie-uitkering Leerlingenvervoer Oekraïense leerlingen. De bedragen die worden toegekend zijn gebaseerd op het aantal geregistreerde kinderen uit de Oekraïne, met peildatum 6 mei 2022. In de uitkering wordt onderscheid gemaakt tussen leerlingen in het Voortgezet Onderwijs (VO) en leerlingen in het Primair Onderwijs (PO).

P2.6610 Bijdrage verlening ministerie van Justitie en Veiligheid
Met betrekking tot de Oekraïne is er onderscheid tussen particuliere (POO) en gemeentelijke (GOO) opvang. Voor de GOO geldt de bekostigingsregeling opvang Oekraïense Ontheemden. Voor onze GOO's is inmiddels financiering aangevraagd bij het ministerie. Tot op heden hebben wij alle uitgaven voorgefinancierd.
De afgelopen maanden is in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid onderzoek gedaan naar de kosten die gemeenten maken voor de gemeentelijke en particuliere opvang van ontheemden uit Oekraine. Doel van het onderzoek was om objectief en onderbouwd in beeld te brengen welke kosten gemeenten maken voor de Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO) en Particuliere Opvang Oekraïners (POO) en op welke manier zij daarvoor het beste gecompenseerd kunnen worden. Met betrekking tot de GOO leidt dat tot een bijstelling van het normbedrag per 15 oktober 2022 van € 100 naar € 83 om dit beter te laten aansluiten bij de werkelijke kosten die gemeenten maken.
Er wordt een normbedrag geïntroduceerd per persoon in de POO ter dekking van de uitvoerings- kosten van gemeenten. Dit normbedrag bedraagt € 210 per geregistreerde persoon per maand waarin aan deze persoon een verstrekking is gedaan. De regeling gaat in met terugwerkende kracht tot 1 maart 2022. De totale hoogte van de te ontvangen bedragen voor Aalten zijn nog niet bekend.

P2.6610 Laborijn Oekraïne leefgeld en uitvoeringskosten € 250.000
Door de oorlog in Oekraïne is een vluchtelingenstroom op gang gekomen. Een deel daarvan verblijft in onze regio. In het derde kwartaal is de nieuwe instroom verminderd. Momenteel worden mensen opgevangen bij zowel particuliere als gemeentelijke opvanglocaties. In het derde kwartaal is een deel van de particuliere opvang ondergebracht bij de gemeentelijke opvang.

Leefgeld
Laborijn verstrekt het leefgeld. De huidige regeling die gestart is op 1 april 2022 loopt op dit moment nog zeker door tot eind 2022. Het gaat hier om verstrekking van leefgeld, afhankelijk van de aangeboden verzorging. De invulling van de regeling na december 2022 is nog niet duidelijk. Wij verwachten daar eind 2022 meer duidelijkheid over te krijgen.

Begeleiding naar werk
Laborijn blijft de vluchtelingen uit Oekraïne begeleiden richting betaald werk. Laborijn neemt actief deel aan het Regionaal Mobiliteitsteam (RMT) 'Achterhoek Werkt Door'. Via het RMT en het Werkgevers Servicepunt Achterhoek (WSPA) zijn inmiddels vluchtelingen al dan niet tijdelijk geplaatst bij diverse ondernemers in de Achterhoek.

P2.6610 Projectleider en tolkkosten
Dit betreffen de kosten voor de projectleider en de tolkkosten met betrekking tot de vluchtelingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne.

P2.6610 Figulus coördinatie en uitbetaling van zak en kleedgeld
Vooruitlopend op een landelijke regeling heeft gemeente Aalten een voorlopige regeling gehad voor zak- en kleedgeld voor de Oekraïense vluchtelingen in onze gemeente. Dit is via vluchtelingenwerk (Figulus) geregeld. Er wordt een groot beroep gedaan op de inzet van ons lokale Vluchtelingenwerk. Aan Figulus Welzijn is daarom extra budget toegekend zodat zij extra capaciteit in kunnen zetten.

P3.0030 Gemeentelijke opvang (GOO) locaties
De aanpassingen huur en overige kosten ten behoeve van de huisvesting van de gemeentelijke opvang locaties worden hier verantwoord.

P3.0070 Algemene uitkering
Gemeenten en veiligheidsregio's werken aan het realiseren van opvangplekken. Om gemeenten duidelijkheid te geven over wat zij ontheemden kunnen bieden en welke kosten door het Rijk worden vergoed, is er een specifieke uitkering op basis van normbedragen opgesteld. Uitgangspunt is reële compensatie van kosten die gemeenten in dit kader moeten maken. Daarnaast zijn gemeenten in verband met deze opvang ook verantwoordelijk en hebben ze de regie voor:
- tijdelijke onderwijshuisvesting;
- inrichten van leerlingenvervoer;
- de zorg en ondersteuning vanuit de Wmo en de Jeugdwet, de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek.

In de komende periode wordt de compensatie en verdeling in overleg tussen Rijk en VNG nader uitgewerkt. Bedragen komen via de september- en decembercirculaire beschikbaar.
Middels de septembercirculaire is € 13.935 beschikbaar gesteld voor leerlingenvervoer over de periode 1 maart 2022 tot 16 juli 2022. De overige onderdelen worden via de decembercirculaire beschikbaar gesteld.

Coronabudget

In dit hoofdstuk staat een overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de coronabudgetten.
Dit is een overzicht met de gegevens die bekend zijn per eind oktober 2022 en is een vervolg op het overzicht uit de jaarrekening 2021. Dit overzicht geeft de voorlopige stand van het overschot van de coronabudgetten 2022 weer. De niet bestede coronamiddelen van € 498.000 in 2021 zijn toegevoegd aan het algemene coronabudget. Het restant van de ontvangen en bestede coronagelden wordt aan het eind van het jaar weer door middel van winstbestemming in de jaarrekening 2022 toegevoegd aan het budget 2023 voor corona gerelateerde lasten. Op dit moment is de stand van het resterende coronabudget € 246.000.

	Omschrijving	2022
Programma 1 Ruimte		
P1.5520	Gederfde huurinkomsten sportaccommodaties	6.000
P1.5520	SPUK IJZ 3e tranche dec 2021, 4e tranche januari 2022 optisport	66.998
P1.5520	SPUK IJZ 3e tranche dec 2021, 4e tranche januari 2022 optisport.	-66.998
P1.9999	P1 :Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten	6.000
Totaal Programma 1 Ruimte		**12.000**
Programma 2 Sociaal Domein		
P2.6630	Voordeel op Tozo uitvoering door Laborijn	-45.000
P2.6640	Meerkosten zorg	17.579
P2.9999	P2 :Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten	39.454
Totaal Programma 2 Sociaal Domein		**12.033**
Programma 3 Bedrijfsvoering		
P3.0080	Gederfde huurinkomsten sportaccommodaties	-6.000
P3.0080	Meerkosten zorg	-17.579
P3.0080	Tegemoetkoming Verhuur Sportaccommodaties	13.000
P3.0080	Tegemoetkoming Verhuur Sportaccommodaties.	-13.000
P3.0080	Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten	-45.454
P3.0080	Voordeel op Tozo uitvoering door Laborijn	45.000
Totaal Programma 3 Bedrijfsvoering		**-24.033**
Totaal Corona		

Programma 1 Ruimte
P1.5520 Gederfde huurinkomsten sportaccommodaties € 6.000
Onze sportaccommodaties zijn door de coronamaatregelen de eerste helft van januari 2022 gesloten geweest. Er is bij de Rijksoverheid een tegemoetkoming aangevraagd via de Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties Covid die voor compensatie van de weggevallen inkomsten kan zorgen.

P1.5520 Zwembad 't Walfort (Sport) en Blauwe Meer
In verband met de sluiting van de zwembaden zijn er voor Optisport een tweetal aanvragen specifieke uitkering voor ijsbanen en zwembaden (SPUK IJZ) aangevraagd bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De totale subsidie van € 66.998 is één op één doorgesluisd naar Optisport.

Programma 2 Sociaal domein
P2.6630 Voordeel op Tozo-uitvoering door Laborijn € 45.000
De aankondiging van de Tozo is gepaard gegaan met het verzoek om snel tot betaling (bevoorschotting) en besluitvorming over te gaan. Laborijn heeft, in samenspraak met het bestuur, ervoor gekozen om hier gehoor aan te geven. Dat heeft geresulteerd in een zeer snelle betaling aan de ondernemers in de vorm van voorschotten. In een aantal gevallen is wel een voorschot verstrekt, maar is later gebleken dat er geen (of minder) recht op uitkering bestond. Deze ten onrechte verstrekte voorschotten komen volgens de regeling niet in aanmerking voor Rijksvergoeding, maar de Minister heeft de gemeenten hiervoor wel gecompenseerd. Dit bedrag was nagenoeg voldoende om het destijds bestaande financiële risico mee af te dekken. Deze ten onrechte verstrekte voorschotten worden door Laborijn teruggevorderd en inmiddels zijn de ontvangen aflossingen hoger dan het niet gedekte risico. Deze meer-ontvangsten zijn nu een voordeel voor de gemeente.

P2.6640 Meerkosten Zorg € 17.579
De zorgorganisaties die in het kader van Wmo of Jeugdwet hulp-op-maat verlenen, kunnen een beroep doen op de landelijke Regeling meerkosten Jeugdwet en Wmo (afspraken tussen VNG en Rijk). Diverse zorginstanties hebben extra kosten gemaakt in verband met het coronavirus verdeeld in de categorieën: Beschermingsmiddelen, arbokosten, huur locaties, personele kosten, extra inzet eigen personeel, quarantaineopvang, alternatieve zorgverlening, extra vervoerskosten en overige meerkosten (mits deze voldoen aan alle criteria van de regeling).

Programma 3 Bedrijfsvoering
P3.0070 Rijksmiddelen steunpakketten corona
In de meicirculaire 2022 is een aankondiging gedaan voor afrekening van een tweetal coronadossiers in de decembercirculaire 2022, te weten: afrekening inkomstenderving 2021 en meerkosten 2022 voor de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Wanneer deze middelen beschikbaar komen, worden ze toegevoegd aan het coronabudget.

P3.0080 Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties € 13.000
Vanwege de coronamaatregelen van de Rijksoverheid zijn de binnensportaccommodaties verplicht dicht geweest. Ter compensatie van de gederfde huurinkomsten is een subsidie aangevraagd bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De ontvangen middelen zijn ingezet ten gunste van het coronabudget.

P3.0080 Tijdelijke Subsidieregeling Stimulering Sociaal Maatschappelijke Activiteiten € 45.454
Op 25 april 2022 heeft het college besloten de tot dan toe geldende “Tijdelijke subsidieregeling ter stimulering van sociaal maatschappelijke activiteiten in de coronaperiode” aan te passen en de looptijd nogmaals te verlengen tot eind 2022.
De wijziging van de bestaande regeling houdt in het kort in, dat:

1. het onderdeel “bijdrage in de hogere kosten van bestaande activiteiten” is komen te vervallen;
2. alleen voor het onderdeel “nieuwe activiteiten gericht op de bestrijding van de sociale schade door de coronamaatregelen” het college nog een subsidie wil toekennen tot maximaal € 3.000 per aanvraag;
3. de voor deze regeling in aanmerking komende sociaal maatschappelijke organisaties tot maximaal € 6.000 per boekjaar een beroep kunnen doen op deze regeling;
4. dat een aanvraag hiervoor voor 31 december 2022 moet zijn ingediend en de (ver)nieuw(end)e activiteit uiterlijk 30 juni 2023 moet zijn uitgevoerd.

Net als bij de oorspronkelijke regeling is er geen sprake van een subsidieplafond en worden de bijdragen gedekt uit de resterende algemene coronamiddelen.

Balans

Algemeen
Op de balans zijn de bezittingen en schulden opgenomen. In de tussentijdse rapportage is met name het verloop van de debiteuren, crediteuren en de liquiditeiten van belang.

Debiteuren/crediteuren
Debiteuren
Er zijn geen noemenswaardige problemen bij de debiteuren. Er is een vaste procedure voor wat betreft de invordering, de herinnering, de aanmaning en het dwangbevel. Indien nodig worden verdere invorderings-maatregelen getroffen. Momenteel ligt er niets bij de gerechtsdeurwaarder. Voor een aantal debiteuren waarvan de invordering als dubieus wordt ingeschat is bij de jaarrekening 2021 een voorziening getroffen. Voor zowel de algemene debiteuren, de belastingdebiteuren als de debiteuren Zorg en Inkomen is in totaal een voorziening voorhanden van € 88.000. Bij de jaarrekening 2022 wordt de hoogte van de voorziening opnieuw beoordeeld en indien nodig bijgesteld.

Crediteuren
Geen ontwikkelingen.

Liquiditeiten
In het eerste halfjaar is er nog veelal met kort geld gefinancierd. Dit leverde nog een mooi bedrag aan rente op. Daarna is de situatie op de geld- en kapitaalmarkt behoorlijk veranderd. De Europese Centrale Bank heeft in juli en in september de belangrijkste tarieven met respectievelijk 0,50% en 0,75% verhoogd om het inflatiespook te beteugelen. De negatieve rente ligt daarmee achter ons.
In onze begroting was rekening gehouden met het aantrekken van een vaste geldlening van € 5 miljoen. Gelet op de huidige liquiditeitspositie is dit niet nodig. Er is zelfs nog € 2 miljoen gestald bij de schatkist. Desondanks moet er waarschijnlijk nog wel vast geld worden aangetrokken. Onder andere het tweede deel van de energietoeslag moet nog worden uitbetaald, maar er liggen ook een aantal grotere werken die dit jaar nog worden uitgevoerd en afgerekend. Inmiddels is een vaste geldlening van € 3 miljoen aangetrokken die op 14 december wordt gestort. De rentevergoeding ligt wel een stuk hoger dan we de laatste jaren gewend waren.
De kasgeldlimiet is tot en met het derde kwartaal niet overschreden. Er is wel regelmatig geld gestald bij de schatkist om te voorkomen dat we een te hoog saldo in rekening courant bij de BNG hebben waarover extra rente moet worden betaald.

Overzicht kredieten

Voor de verkrijging van inzicht in de voortgang en afwikkeling van uitgegeven investeringskredieten is hier een overzicht van de verwachte uitgaven en mutaties gegeven. In deze lijst is de status en de totale hoogte van de in 2022 openstaande kredieten weergegeven. De kredieten zijn waar nodig aangepast. Het restant-bedrag van de lopende kredieten wordt aan het eind van het jaar overgeheveld naar 2023. De kredieten die de status gereed hebben, worden in 2022 afgesloten, het restant van het krediet valt dan vrij. De gevolgen van deze bijstellingen zijn verwerkt in de kapitaallasten.

Status:
1. nog niet ten uitvoering
2. in voorbereiding
3. in uitvoering
4. gereed
5. komt niet tot uitvoering

Bedragen x € 1.000

	Datum votering	Status	Krediet voor	Mutatie najaarsnota	Krediet na	Totaal	Overschot/ tekort
Programma 1 Ruimte							
Admiraal de Ruyterstraat/Dijkstraat	5-11-2019/7-7-2020	3	2.345	77	2.422	2.422	0
Allee	05-11-2019/13-07-2021	1	100	-100	0	0	0
Beggelderdijk	7-11-2017	4	595	83	678	678	0
Bekendijk, Mister-, Frederik Hendrik- ,Oranje- en Roelvinkstraat	4-7-2017/5-11-2019/4-7-17	4	542	30	572	572	0
Dalweg	4-7-2017/05-11-2019	3	147	-77	70	70	0
Driessenshof	3-11-2020/13-7-2021	4	524	41	565	565	0
Frankenstraat	5-11-2019	1	330	-330	0	0	0
Heelweg	05-11-2019/13-07-2021	3	150	43	193	193	0
Lage Veld, Richterinkstraat, riolering	7-7-2020/5-7-2022	4	295		295	295	0
Lichtenvoordsestraatweg	5-11-2019	2	465	-400	65	65	0
Prinsenstraat/Veemarkt	4-7-2017	4	448	0	448	448	0
Reehorsterlaan	5-11-2019	2	22	4	26	26	0
Saksenstraat	4-7-2017/5-11-2019	1	242	-242	0	0	0
Welinkweg, Dinxperlo	4-7-2017/5-11-2019	4	522	-39	482	482	0
LED-waarschuwingssysteem	21-12-2021	4	23	-4	19	19	0
Openbare verlichting	1-11-17/1-11-18/5-11-19/13-7-21	3	204	-100	104	104	0
Parkeren, Hogestraat € 1	22-12-2020	2	0	0	0	0	0
Parkeren, Oosterkerkstraat	22-12-2020	4	30	3	33	33	0
Ruimtelijke Ordening, Bestemmingsplan Landelijk gebied	29-9-2012	3	142	-11	131	131	0
Schrobmachine Duatic Enduranc	5-7-2022	4	16	0	16	16	0
Uuthuuskes	7-7-2020	3	1.100	-253	847	847	0
Programma 3 Bedrijfsvoering							
Materieel	Div	3	414	-207	207	207	0
Overkapping werf	5-7-2022	4	30	15	45	45	0
Totaal			**8.686**	**-1.467**	**7.218**	**7.218**	**0**

Programma 1 Ruimte

Admiraal de Ruijterstraat/Dijkstraat, € 77.000 bijstellen; krediet afsluiten

Binnen het project Admiraal de Ruyterstraat en Dijkstraat zijn een aantal zaken aan het licht gekomen waar-in vooraf niet was voorzien. Het betreffen allemaal kleine meerwerk posten welke als afwijking op de totale opdracht zijn aangemerkt en zodoende buiten de scope en de ‘fixed price’ van deze opdracht vielen. Zo bleek er bij de kruising Admiraal de Ruyterstraat – Dijkstraat nog een stuk oude fundering te zitten van een woning, moest er extra bronbemaling geplaatst worden in verband met hoog water en hadden we te maken met prijsstijgingen van het asfalt. Ook bleek het hekwerk langs de Slingebeek in slechtere staat te zijn dan eerder was gedacht. Daarbij werd ook geconstateerd dat het huidige onderhoud rondom dit hekwerk erg arbeidsintensief is. Er is daarom gekozen voor het plaatsen van een nieuw hekwerk met daaronder een be-tonconstructie zodat in de toekomst geen onderhoud van het groen in het talud meer nodig is.

Allee, nog niet ten uitvoer; doorschuiven naar 2023

Beggelderdijk, € 83.000 bijstellen; krediet afsluiten

Ten tijde van de asfaltwerkzaamheden bleken de weersomstandigheden niet optimaal voor de beoogde asfaltopbouw. De werkzaamheden uitstellen was niet wenselijk omdat er geen ruimte bij de asfaltcentrale meer was in de planning en daarom de werkzaamheden met circa 4 maanden uitgesteld moesten worden. In overleg is besloten om een andere opbouw van het asfalt te hanteren wat helaas duurder was dan vooraf de bedoeling was. Ook de kostenstijging van de bitumen heeft hierin een rol gespeeld.

Daarnaast zijn er grasbetonstenen toegepast bij de Beggelderdijk. Deze bleken echter onvoldoende draagkracht te hebben waardoor er een naad ontstond tussen de rijbaan en de grasbetonstenen. Dit leverde gevaarlijke situaties op. De aannemer moest dit onder garantie herstellen maar vanuit de gemeente was er geen vertrouwen meer in deze oplossing. Er is daarom gekozen voor het toepassen van een betonstrook in plaats van het opnieuw aanbrengen van grasbetonstenen. De meerkosten voor deze betonstrook zijn voor rekening van de gemeente wat resulteert in een kostenstijging op het project.

Bekendijk, Mister-, Frederik Hendrik-, Oranje- en Roelvinkstraat € 30.000 bijstellen; krediet afsluiten
Krediet wordt afgesloten, er is een overschrijding op het krediet onder andere door duurdere materialen en de openbare verlichting die niet in het oorspronkelijke plan was opgenomen.

Dalweg, in uitvoering

Driessenshof, € 41.000 bijstellen; krediet afsluiten
Krediet wordt afgesloten, er is een overschrijding op het krediet onder andere door aanpassingen op het binnenterrein en verlichting die niet in het oorspronkelijke plan was opgenomen.

Frankenstraat, nog niet ten uitvoer; doorschuiven naar 2023

Heelweg, in uitvoering, € 193.000 in 2022; restant naar 2023

Lage Veld, Richterinkstraat, werkzaamheden gereed; kredieten afsluiten

Lichtenvoordsestraatweg, naar 2023

Prinsenstraat/Veemarkt, gereed

Reehorsterlaan, in voorbereiding

Saksenstraat, nog niet ten uitvoer; naar 2023

Welinkweg, Dinxperlo, werk in 2022 afgerond, krediet afsluiten

LED waarschuwing; krediet afgesloten
Het is goedkoper uitgevallen doordat een aantal werkzaamheden in een lopend werk zijn meegenomen.

Openbare verlichting, € 100.000; doorgeschoven naar 2023

Parkeren, aankoop parkeerplaats Hogestraat, status In voorbereiding
Dit gaat dit jaar niet uitgevoerd worden. De Woonplaats is nog volop bezig met oriënteren hoe de locatie ingevuld gaat worden. Status dus in voorbereiding (eigenlijk onderzoeksfase).

Parkeren, aankoop grond Oosterkerkstraat
Overschrijding budget in verband met de aankoopkosten van de grond.

Ruimtelijke Ordening, Landelijk Gebied € 11.128, krediet uitvoering in 2023.

Schrobmachine, aangeschaft voor in een sporthal

Uuthuuskes; krediet deels doorschuiven naar 2023
Acht van de tien uuthuuskes zijn inmiddels geplaatst, opgeleverd en verhuurd. Voor twee uuthuuskes is geen plek gevonden. Het krediet hiervoor wordt doorgeschoven naar 2023. De afronding van het project na afwikkeling en verantwoording subsidie vindt in 2023 plaats.

Programma 3 Bedrijfsvoering
Overkapping werf, krediet € 15.000 bijstellen
Er is een overkapping gemaakt voor het opladen van de elektrische auto's. De prijs is aanzienlijk gestegen door een hogere staalprijs en omdat de overkapping groter is geworden; er zijn acht in plaats van zes parkeerplaatsen gerealiseerd.

Materieel
Door leveringsproblemen is een deel van de aanschaf van materieel vertraagd. Dit krediet wordt overgeheveld naar 2023.

Algemene Reserve

Saldo 1 januari 2022			**12.347.628**
Rekeningsaldo 2021 toevoegen (besluitvorming 5 juli 2022)			1.753.274
hiervan € 498.000 te bestemmen voor corona gerelateerde lasten in 2022			
Mutaties najaarsnota 2021			
P1: Bekendijk Zuid	-98.000		
P1: Centrumvisie Dinxperlo	-272.481		
P1: Maatregelen Nabo (niet actief beveiligde overweg)	-65.200		
P1: Volkshuisvestingstaken	-9.000		
P1: Structuurversterking kernen	-64.935		
P1: Kattenberg/Höfkes	-70.000		
P2: Leader	-141.407		
P2: Regiodeal	-303.492		
		-1.024.515	
Mutaties voorjaarsnota 2022			
P1: Leader	15.674		
P1: Maatregelen Nabo (niet actief beveiligde overweg)	-1.620		
P2: Naoberfonds	-97.151		
P2: Regiodeal	-28.344		
P3: Inzet ten behoeve van coronabudget	-498.000		
		-609.441	
Mutaties najaarsnota 2022			
P1: Kattenberg/Höfkes	35.000		
P1: Centrumvisie Dinxperlo	175.000		
P2: Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties	600.000		
P2: Naoberfonds, doorgeschoven naar 2023	86.491		
P2: Regiodeal, doorgeschoven naar 2023	149.099		
P2: Leader, doorgeschoven naar 2023	56.391		
		1.101.981	
			-531.975
Saldo najaarsnota 2022			402.000
Verwachte stand 31 december 2022			**13.970.927**
Mutaties primitieve begroting 2023			
P1: Leader; periode 2023-2026	-483.500		
P1: Bijdrage aan gemeenschapshuizen	-250.000		
P3: Versteviging Algemene Reserve	400.000		
		-333.500	
Mutaties najaarsnota 2022			
P1: Kattenberg/Höfkes	-35.000		
P1: Centrumvisie Dinxperlo	-175.000		
P2: Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties	-600.000		
P2: Naoberfonds, doorgeschoven naar 2023	-86.491		
P2: Regiodeal, doorgeschoven naar 2023	-149.099		
P2: Leader, doorgeschoven naar 2023	-56.391		
		-1.101.981	
			-1.435.481
Saldo najaarsnota 2022			-572.000
Verwachte stand 31 december 2023			**11.963.446**
Mutaties besloten in primitieve begroting 2023			
P3: Versteviging algemene reserve			500.000
Saldo najaarsnota 2022			-603.000
Verwachte stand 31 december 2024			**11.860.446**
Mutaties besloten in primitieve begroting 2023			
P3: Versteviging			1.800.000
Saldo najaarsnota 2022			-984.000
Verwachte stand 31 december 2025			**12.676.446**
Saldo najaarsnota 2022			-2.664.000
Verwachte stand 31 december 2026			**10.012.446**

Overzicht van baten en lasten

Baten	Primitieve raming	Raming na wijziging	Najaarsnota 2022	Raming na najaarsnota 2022
Programma 1 Ruimte				
Verkeer en vervoer	-62.577	-62.577	-54.950	-117.527
Parkeren	-8.788	-8.788	1.000	-7.788
Openbaar vervoer	0	-200.463	0	-200.463
Economische ontwikkeling	0	0	0	0
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	-142.852	-142.852
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-36.025	-36.025	5.000	-31.025
Economische promotie	-223.296	-208.121	0	-208.121
Sportaccommodaties	-291.932	-314.289	-87.173	-401.462
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-76.248	-119.904	-7.272	-127.176
Riolering	-2.006.731	-1.996.731	-55.000	-2.051.731
Afval	-2.058.250	-2.058.250	0	-2.058.250
Milieubeheer	-4.179	-66.346	-125.000	-191.346
Begraafplaatsen en crematoria	-307.167	-307.170	40.856	-266.314
Ruimte en leefomgeving	-42.546	-303.481	-120.040	-423.521
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	-330.385	-330.385	-431.083	-761.468
Wonen en bouwen	-398.234	-833.616	38.308	-795.308
Programma 1 Ruimte	**-5.846.358**	**-6.846.146**	**-938.206**	**-7.784.352**
Programma 2 Sociaal domein				
Bestuur	-45.630	-45.630	-322.543	-368.173
Crisisbeheersing en brandweer	-1.442	-1.442	-19.336	-20.778
Openbare orde en veiligheid	-18.404	-21.889	8.221	-13.668
Openbaar onderwijs	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	-29.129	-16.129	-606	-16.735
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-325.162	-325.162	-102.638	-427.800
Sportbeleid en activering	0	-69.097	-17.717	-86.814
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	0	0	-153.500	-153.500
Musea	-12.332	-12.332	0	-12.332
Cultureel erfgoed	-12.899	-21.859	-11.019	-32.878
Media	0	0	0	0
Samenkracht en burgerparticipatie	-134.108	-390.981	-540.728	-931.709
Wijkteams	0	-1.635	-59.200	-60.835
Inkomensregelingen	-4.769.000	-4.506.733	137.982	-4.368.751
Begeleide participatie	0	0	0	0
Arbeidsparticipatie	0	0	-5.243	-5.243
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-5.151	0	-38.759	-38.759
Maatwerkdienstverlening 18+	-257.500	-257.500	2.732	-254.768
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	-92.273	-92.273
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
Volksgezondheid	0	-20.000	0	-20.000
Programma 2 Sociaal domein	**-5.610.757**	**-5.690.389**	**-1.214.627**	**-6.905.016**
Programma 3 Bedrijfsvoering				
Burgerzaken	-233.929	-233.929	-89.000	-322.929
Beheer overige gebouwen en gronden	-254.546	-335.676	-278.864	-614.540
Overhead	-125.077	-175.213	-99.723	-274.936
Treasury	-544.864	-575.864	-24.839	-600.703
OZB woningen	-3.546.861	-3.566.861	0	-3.566.861
OZB niet-woningen	-1.668.000	-1.700.500	0	-1.700.500
Parkeerbelasting	0	0	0	0
Belastingen overig	-250.784	-238.284	10.000	-228.284
Algemene uitkering en overige uitkering GF	-46.558.505	-49.502.155	-5.297.354	-54.799.509
Overige baten en lasten	0	-1.573.000	-13.000	-1.586.000
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0
Mutaties reserves	-652.596	-3.050.611	1.162.076	-1.888.535
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
Programma 3 Bedrijfsvoering	**-53.835.162**	**-60.952.093**	**-4.630.704**	**-65.582.797**
Totaal baten	**-65.292.277**	**-73.488.628**	**-6.603.046**	**-80.091.674**

Lasten	Primitieve raming	Raming na wijziging	Najaarsnota 2022	Raming na najaarsnota 2022
Programma 1 Ruimte				
Verkeer en vervoer	2.563.716	2.884.119	23.910	2.908.029
Parkeren	12.921	12.777	-3.319	9.458
Openbaar vervoer	27.915	292.884	-18.508	274.376
Economische ontwikkeling	42.080	92.080	-66.195	25.885
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.627	5.853	135.978	141.831
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	47.612	53.192	-2.000	51.192
Economische promotie	191.842	238.342	-12.584	225.758
Sportaccommodaties	1.556.821	1.368.628	114.112	1.482.740
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.721.758	1.770.333	-50.156	1.720.177
Riolering	1.581.520	1.571.520	55.000	1.626.520
Afval	1.659.859	1.659.859	0	1.659.859
Milieubeheer	1.041.940	1.552.569	-249.088	1.303.481
Begraafplaatsen en crematoria	375.969	259.871	2.409	262.280
Ruimte en leefomgeving	563.058	1.703.222	-260.686	1.442.536
Grondexploitatie (niet-bedrijven terrein)	308.913	407.186	318.659	725.845
Wonen en bouwen	986.011	1.374.012	6.647	1.380.659
Programma 1 Ruimte	**12.686.562**	**15.246.447**	**-5.821**	**15.240.626**
Programma 2 Sociaal domein				
Bestuur	2.146.482	2.311.758	-378.323	1.933.435
Crisisbeheersing en brandweer	1.928.423	1.929.796	34.324	1.964.120
Openbare orde en veiligheid	620.902	667.647	-22.304	645.343
Openbaar basisonderwijs	12.233	9.920	2.313	12.233
Onderwijshuisvesting	882.294	1.623.829	-304.292	1.319.537
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.156.021	1.193.452	185.501	1.378.953
Sportbeleid en activering	198.801	219.757	-9.771	209.986
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	205.856	270.744	177.870	448.614
Musea	318.829	319.226	580	319.806
Cultureel erfgoed	115.609	122.512	7.778	130.290
Media	510.712	538.834	5.276	544.110
Samenkracht en burgerparticipatie	3.073.239	3.747.414	216.774	3.964.188
Wijkteams	488.361	562.914	368.522	931.436
Inkomensregelingen	7.862.139	7.680.295	2.037.500	9.717.795
Begeleide participatie	8.045.205	9.313.101	313.788	9.626.889
Arbeidsparticipatie	622.261	525.265	38.951	564.216
Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	1.003.466	810.856	98.823	909.679
Maatwerkdienstverlening 18+	4.314.446	4.448.416	-291.554	4.156.862
Maatwerkdienstverlening 18-	6.374.287	7.602.253	-826.966	6.775.287
Geëscaleerde zorg 18+	41.174	140.187	-44.012	96.175
Geëscaleerde zorg 18-	616.668	700.740	676.318	1.377.058
Volksgezondheid	272.377	809.463	284.364	1.093.827
Programma 2 Sociaal domein	**40.809.785**	**45.548.379**	**2.571.460**	**48.119.839**
Programma 3 Bedrijfsvoering				
Burgerzaken	564.864	713.033	-7.552	705.481
Beheer overige gebouwen en gronden	517.873	473.640	79.712	553.352
Overhead	7.858.517	9.599.698	246.075	9.845.773
Treasury	195.903	206.345	-23.000	183.345
OZB woningen	186.023	226.396	0	226.396
OZB niet-woningen	129.556	122.616	2.313	124.929
Parkeerbelasting	0	0	0	0
Belastingen overig	124.324	116.451	-13.254	103.197
Algemene uitkering en overige uitkering GF	504.627	4.627	0	4.627
Overige baten en lasten	1.103.792	640.545	2.424.205	3.064.750
Vennootschapsbelasting (Vpb)	10.451	10.451	-10.451	0
Mutaties reserves	600.000	580.000	1.519.850	2.099.850
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0
Programma 3 Bedrijfsvoering	**11.795.930**	**12.693.802**	**4.217.898**	**16.911.700**
Totaal lasten	**65.292.277**	**73.488.628**	**6.783.537**	**80.272.165**

Begrotingswijzigingen groter dan € 10.000

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 1 Ruimte						
P1.0001	Leges straatwerk	-30.000				
P1.0002	Openbare verlichting	75.000	75.000	75.000	75.000	75.000
P1.0003	Verkeersmaatregelen onderzoek	18.000				
P1.0004	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	82.500	82.500	82.500	82.500	82.500
P1.0005	Monumentensubsidies	-15.344				
P1.0006	Cofinanciering Keizersbeek en gebiedsontwikkeling grensoverschrijdend verkenning	-28.000				
P1.0007	Ontwikkeling kosten Laborijn Groenploeg		5.460	22.598	41.617	45.257
P1.0008	Openbaar groen aanplant nieuwe bomen nodig door droogte	140.000				
P1.0009	Rioolrechten lager door lager waterverbruik onttrekking aan voorziening	80.000				
P1.0009	Rioolrechten lager door lager waterverbruik onttrekking aan voorziening.	-80.000				
P1.0010	Energiearmoede besteding in 2022	100.000				
P1.0010	Energiearmoede ontvangst van het Rijk in 2022	-100.000				
P1.0011	Klimaatadaptatiestrategie	35.000				
P1.0012	Lage Blik bijdrage bibliotheek	39.000				
P1.0013	Inhuur ten behoeve van bouwleges	35.000				
P1.0014	Ongediertebestrijding eikenprocessierups	-50.000				
Totaal Programma 1 Ruimte		**301.156**	**162.960**	**180.098**	**199.117**	**202.757**
Programma 2 Sociaal Domein						
P2.0001	Rekenkamercommissie	-18.527				
P2.0002	Integriteitsonderzoeken wethouders	-20.000				
P2.0003	Uitbreiding college	14.600				
P2.0004	Vrijval voorziening wachtgeld wethouders	-572.628				
P2.0005	Aandeel resultaat 2021 VNOG	-19.343				
P2.0006	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000
P2.0007	P3: Onderwijsbeleid opstellen IHP, dekking reserve onderwijshuisvesting	15.000				
P2.0008	ZOOV	137.000	244.000	244.000	244.000	244.000
P2.0009	Sport Lokaal Samen, vrijval 2022 verdeeld over de toekomstige jaren	-35.000	8.750	8.750	8.750	8.750
P2.0010	Inspectie onderhoud en opstellen MOP's tien gemeenschapshuizen	35.000				
P2.0011	Kinderopvangtoeslag SMI	45.000	20.000	20.000	20.000	20.000
P2.0012	Vrijval algemene budgetten sociaal domein	-125.661				
P2.0013	Vrijval mantelzorgondersteuning	-58.190				
P2.0014	Uitvoeringskosten cliënt ervaringsonderzoeken	-12.000				
P2.0015	Voorliggen veld, wijkteams	-79.958				
P2.0016	Veilig Thuis	-25.338				
P2.0017	BUIG	232.163				
P2.0018	Wmo hulpmiddelen in eigen beheer	20.000	10.000	10.000	10.000	10.000
P2.0019	Wmo voorzieningen	65.000	100.000	100.000	100.000	100.000
P2.0020	Huishoudelijke hulp	175.000	175.000	175.000	175.000	175.000
P2.0021	Yunio, volksgezondheid	14.988	15.383	15.383	15.383	15.383
P2.0022	P3: Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties, dekking algemene reserve		600.000			
Totaal Programma 2 Sociaal Domein		**-178.894**	**1.207.133**	**607.133**	**607.133**	**607.133**
Programma 3 Bedrijfsvoering						
P3.0001	Bijstellingen energietarieven gemeentelijke gebouwen	138.500	137.500	137.500	137.500	137.500
P3.0002	Verkopen eigendommen gemeente	-261.000				
P3.0003	ICT glasvezelverbinding	15.000				
P3.0004	ICT toename aantal accounts	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000
P3.0005	Knelpunten loonbegroting	28.250				
P3.0006	Rechtsgedingen	-24.000				
P3.0007	Materieel vrijval kapitaallast in verband met latere aankoop	-20.000				
P3.0008	Dividend	-26.339				
P3.0009	Rentebijstelling	-21.500				
P3.0010	Algemene uitkering, mei- en septembercirculaire 2022	-2.549.710	-63.305	-30.340	436.913	-664.651
P3.0010	Onttrekking aan buffer loon- en prijsontwikkeling		-329.000	-329.000	-329.000	-329.000
P3.0011	Vennootschapsbelasting	-10.451				
P3.0012	P2: Onderwijs beleid opstellen IHP, dekking reserve onderwijshuisvesting	-15.000				
P3.0013	P2: Maatwerkregeling ondersteuning sociaal maatschappelijke organisaties, dekking algemene reserve	600.000	-600.000			
P3.0014	P1: Reserve onderhoud wegen					
P3.0015	P2: Reserve inkoop zorg					
P3.0016	P2: Algemene reserve, energietoeslag					
P3.0017	P3: Algemene reserve, coronabudgetten					
P3.0018	P3: Algemene reserve, Oekraïnebudgetten					
P3.0019	P3: Reserve onderhoud gemeentelijke gebouwen					
P3.0020	P3: Reserve overlopende posten					
Totaal Programma 3 Bedrijfsvoering		**-2.128.250**	**-836.805**	**-203.840**	**263.413**	**-838.151**
Totaal Groot		**-2.005.988**	**533.288**	**583.391**	**1.069.663**	**-28.261**

Begrotingswijzigingen kleiner dan € 10.000

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 1 Ruimte						
P1.2210	Betaalde OZB, Waterschapslasten	-8.261	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
P1.2210	VRI onderhoud 2022 niet nodig ivm nieuwe aanschaf	-1.533				
P1.2220	Gehandicapten parkeerkeerkaart	88	-71	-71	-71	-71
P1.3320	Fysieke bedrijfsinfrastructuur, De Rietstap Blauwe Meer	-2.247				
P1.3320	Fysieke bedrijfsinfrastructuur, plan gebied Cattier	-4.627				
P1.5520	Betaalde OZB, Waterschapslasten	3.497	3.000	3.000	3.000	3.000
P1.5520	Budget Nooteboom AVA'70 te hoog in begroting	-5.330	-5.330	-5.330	-5.330	-5.330
P1.5520	Duplo, serviceovereenkomst	1.300	1.300	1.300	1.300	1.300
P1.5520	Huur Aladnahal Stichting Accent schooljaar 2022/2023	-4.512	-4.512			
P1.5520	Sporthallen afschrijving zonnepanelen te hoog opgenomen	-5.750				
P1.5520	Sporthallen bijstelling huurinkomsten	9.600	9.600	9.600	9.600	9.600
P1.5520	Sporthallen, bijstelling diverse kosten	-6.550				
P1.5520	SPUK sport afrekening 2021	-30.000				
P1.5520	Vast huurbedrag geen indexatie Sporthal Duplo	-207	-817	-817	-817	-817
P1.5550	Gemeentelijke toren, carillon bijstellingen overige kosten	400				
P1.5570	Betaalde OZB, Waterschapslasten	-975				
P1.5570	Inrichting openbare ruimte Lage Blik	6.114				
P1.5570	Liquidatie van Agri Cultura	-2.832				
P1.5570	Natuurwetgeving budget niet nodig in 2022	-2.500				
P1.5570	Slingeplas erfpacht inkomsten, wel indexatie	-810	-810	-810	-810	-810
P1.7740	Oda, extra opdrachten milieu, bodem en asbest	8.000				
P1.7740	Project circulaire ecomonie niet benodigd budget vrij laten vallen	-4.000				
P1.7750	Begraafplaats gebouwen, bijstelling overige kosten	269				
P1.7750	Betaalde OZB, Waterschapslasten	357				
P1.8810	Betaalde OZB, Waterschapslasten	799				
P1.8820	Bouwgrondexploiratie, diversen	4.099				
P1.8820	Bouwgrondexploiratie, Kraaiebomm	-2.365				
P1.8820	Bouwgrondexploiratie, t Haartsebos	-1.995				
P1.8820	Bouwgrondexploiratie, 't Warmelinck	-651				
P1.8820	Bouwgrondexploitatie, Lintelo uitbreiding	-4.073				
P1.8820	Bouwgrondexploitatie. Bekendijk Zuid	1.672				
P1.8820	Bouwgrrondexploitatie, de Groene kamer	-15.934				
P1.8820	Bouwgrrondexploitatie, Kern de Heurne					
P1.8820	Bouwgrrondexploitatie, Kern de Heurne fase 2	-3.177				
P1.8830	Budget uuthuuskes tekort in 2022 door minder huur en aanpassing afschrijving	9.305				
P1.8830	Project Kattenberg 2023 laatste jaar	-3.333	3.333			
Totaal Programma 1 Ruimte		**-66.162**	**-1.307**	**-128**	**-128**	**-128**
Programma 2 Sociaal Domein						
P1.3340	HAN leergang retailmanangement vrijval	-2.250				
P2.0010	Hogere accountantskosten door prijsindex, nieuwe risico-analyse en andere rapportage	9.800	6.600	6.600	6.600	6.600
P2.0010	Vrijval restant budget Wet Open Overheid (Woo)	-5.000				
P2.1110	Betaalde OZB, Waterschapslasten	200				
P2.1110	Brandweergarage, diverse kosten	3.625				
P2.1110	Hogere bijdrage Veiligheidshuis	750				
P2.1120	Meer lijkschouwingen in 2022	9.900				
P2.1120	Secretarieleges, minder evenementen	5.000				
P2.3330	Leges weekmarkt Aalten lager	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
P2.4420	Afschrijving te hoog onderwijshuivesting	-2.847				
P2.4420	Betaalde OZB, Waterschapslasten	8.778	4.000	4.000	4.000	4.000
P2.4420	Lagere beveiligingskosten	-9.550				
P2.4430	Budget Actieplan Achterhoekse Jongeren	-3.720				
P2.4430	Gymvervoer, nieuwe aanbieder	6.584				
P2.4430	Milieueducatie, staring advies, bijstelling budget obv nieuwe afspraak	-68				
P2.5530	Budget dodenherdenking	700				
P2.5530	Buurtverenigingen twee nieuwe	150				
P2.6610	Budget Vitaalbad naar Talentontwikkeling		-2.510	-2.510	-2.510	-2.510
P2.6610	Gemeente Oude IJsselstreek Anti Discriminatiebeleid	100				
P2.6610	Incidenteel uitbreiding budget talentcoaches/activiteitenbudget Brede Impuls Combina	6.667				
P2.6610	Lager budget Sensire	-76				
P2.6610	Lagere inkomsten Zoov pas	3.000				
P2.6610	Senioren en gehandicaptenraad opgeheve	-1.500				
P2.6610	Sociaal cultureel werk, lager budget ivm geen indexatie	-2.417				
P2.6620	Budget Actieplan Achterhoekse Jongeren	4.920				
P2.6620	Crisis huisvesting	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
P2.6620	Extra bijdrage ivm flexibel urencontract Jeugdbeschermings tafel	1.784				
P2.6630	Kwijtscheldingbelastingen lager	-8.000				
P2.6666	Wmo medisch advies, eenmalige vrijval ivm minder gebruik	-6.000				
P2.6666	Wmo woonvoorzieningen extra prijsindexatie Handicare 9,2%	5.800	5.800	5.800	5.800	5.800
P2.6672	Hoger budget Karakter	5.058				
P2.6672	Zoov, gestegen kosten Jeugdvervoer facturatiie	7.500	7.500	7.500	7.500	7.500
Totaal Programma 2 Sociaal Domein		**46.888**	**29.390**	**29.390**	**29.390**	**29.390**

	Omschrijving	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 3 Bedrijfsvoering						
P3.0020	Betaalde OZB, Waterschapslasten	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
P3.0020	Bijstelling verkiezingen	2.600				
P3.0020	Hogere opbrengst leges burgerzaken	-8.000				
P3.0030	Afschrijving Lage Blik 30/32	3.646	3.925	3.643	4.371	4.295
P3.0030	Betaalde OZB, Waterschapslasten	-1.300	-1.365	-1.365	-1.365	-1.365
P3.0030	Liquidatie dataland einduitkering	-1.300				
P3.0030	Overigen huren bijstelling budget	3.569	3.569	3.569	3.569	3.569
P3.0030	Stationsgebouw, geen waterverbruik	-159				
P3.0040	Abonnement VIND lokale belastingen	4.000				
P3.0040	Betaalde OZB, Waterschapslasten	1.482				
P3.0040	Bijstelling bedrijfskleding	-2.600				
P3.0040	Bijstelling budget representatie	-700				
P3.0040	Extra subsidiescan obv collegebesluit	8.500				
P3.0040	Gemeentelijke gebouwen hogere kosten schoonmaak	5.250				
P3.0040	Gemeentelijke gebouwen, bijstelling budgetten huisvesting werf	4.350				
P3.0040	Hofstraat 8, overge kosten	2.500				
P3.0040	Hogere kosten Simgroep en Company Webcast	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
P3.0040	Markt 7, hogere abonnementskosten	1.500				
P3.0040	Markt 7, PSTN lijnverbinding	1.000				
P3.0040	Markt 7, Safeline valbeveiligingssysteem	3.500				
P3.0040	Opbrengst verkoop materieel	-7.000				
P3.0040	Personeelskosten nieuwe overeenkomst Care towork	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
P3.0040	Raadhuisstraat 8, lagere huurkosten	-1.000				
P3.0040	Vrijval budget fiscale adviezen	-5.000				
P3.0060	Lagere inkomsten hondenbelasting	9.300				
P3.0060	Reclamebelasting, SAP afrekening 2020	-3.300				
P3.0080	Bouwgrondexploiratie, diversen	18.924				
Totaal Programma 3 Bedrijfsvoering		**50.262**	**16.629**	**16.347**	**17.075**	**16.999**
Totaal Klein		**30.988**	**44.712**	**45.609**	**46.337**	**46.261**

Begrotingswijzigingen, administratieve bijstellingen

Verschuivingen
Als gevolg van aanpassingen in het BBV en opschoning van posten zijn hier een aantal technische verschuivingen aangegeven. Hieraan zijn geen financiële consequenties verbonden. De gevolgen van de verschuivingen zijn in onderstaand overzicht per programma weergegeven.

Eerder genomen raadsbesluiten
Dit zijn de technische wijzigingen die voortvloeien uit eerder genomen raadbesluiten.

Reserve mutaties

	Omschrijving	2022	2023
Programma 1 Ruimte			
P1.2210	P3: Budget groot onderhoud wegen van 2022 naar 2023 dekking reserve onderhoud wegen	-60.000	60.000
P1.7740	Regiodeal	-33.000	33.000
P1.8810	Budget centrumvisie Dinxperlo naar 2023, dekking Algemene Reserve	-100.000	100.000
P1.8830	Project Kattenberg 2023 laatste jaar	-35.000	35.000
P1.9999	P3: Planmatig onderhoud dekking reserve gemeentelijke gebouwen	-58.166	
Totaal Programma 1 Ruimte		**-286.166**	**228.000**
Programma 2 Sociaal Domein			
P2.0010	Leader	-38.791	56.391
P2.0010	Regiodeal	-116.099	116.099
P2.0010	Verschuiving binnen begroting personeel	-3.209	
P2.1110	P3: Planmatig onderhoud dekking reserve gemeentelijke gebouwen	-7.873	
P2.4420	P3: budget verduurzaming schoolgebouwen naar 2023 via reserve onderderwijshuisvesting	-303.779	303.779
P2.6610	P3: Budget Naoberfonds van 2022 naar 2023 via Algemene Reserve	-86.491	86.491
Totaal Programma 2 Sociaal Domein		**-556.242**	**562.760**
Programma 3 Bedrijfsvoering			
P3.0030	P3: Planmatig onderhoud dekking reserve gemeentelijke gebouwen	-53.929	
P3.0040	P3: Planmatig onderhoud dekking reserve gemeentelijke gebouwen	-49.213	
P3.0040	Verschuiving binnen begroting personeel	391.074	2.779
P3.0100	Budget centrumvisie Dinxperlo naar 2023, dekking Algemene Reserve	100.000	-100.000
P3.0100	Leader	38.791	-56.391
P3.0100	P1: Budget groot onderhoud wegen van 2022 naar 2023 dekking reserve onderhoud wegen	60.000	-60.000
P3.0100	P2: Budget Naoberfonds van 2022 naar 2023 via Algemene Reserve	86.491	-86.491
P3.0100	P2: budget verduurzaming schoolgebouwen naar 2023 via reserve onderderwijshuisvesting	303.779	-303.779
P3.0100	Planmatig onderhoud, dekking reserve gemeentelijke gebouwen	169.181	
P3.0100	Project Kattenberg 2023 laatste jaar, dekking Algemene Reserve	35.000	-35.000
P3.0100	Regiodeal	149.099	-149.099
P3.0100	Verschuiving binnen begroting personeel	-387.865	-2.779
Totaal Programma 3 Bedrijfsvoering		**842.408**	**-790.760**
Totaal Administratief.			

Programma 1 Ruimte
P1.2210 Budget groot onderhoud wegen wordt doorgeschoven van 2022 naar 2023, de hieraan gekoppelde dekking uit de reserve onderhoud wegen ad € 60.000 wordt ook doorgeschoven.

P1.8810 Centrumvisie plan Dinxperlo € 175.000 naar 2023, dekking Algemene reserve
Vanuit de uitvoeringsagenda zijn de verschillende deelprojecten opgestart. Per deelproject wordt een plan van aanpak opgesteld en worden de maatregelen en de planning geconcretiseerd. Elk deelproject heeft vervolgens een eigen planning en (participatie)proces welke integraal wordt afgestemd. In 2022 is door middel van een ontwikkelcompetitie een ontwikkelaar geselecteerd die ook de infrastructuur realiseert. Het beschikbare budget wordt in 2023 ingezet.

P1.8830 Kattenberg/Höfkes, € 35.000
Het project ligt op schema, in 2023 worden de laatste kosten verwacht.

Programma 2 Sociaal Domein
Het budget Naoberfonds ad € 86.491, Leader ad € 56.391 en de Regiodeal ad € 116.099 worden allemaal gedekt door een beschikking over de Algemene Reserve. Al deze budgetten en beschikkingen over de reserve worden in 2023 opgenomen.

Reserve onderwijshuisvesting
P2.4420 Bijdragen schoolgebouwen duurzaamheidsinvesteringen (TWAO gelden)
Het restant budget van € 325.751 wordt in 2023 opgenomen. Omdat deze lasten volledig worden gedekt door de Reserve onderwijshuisvesting, wordt deze beschikking ook doorgeschoven naar 2023.

Programma 3 Bedrijfsvoering
Het restant budget voor planmatig onderhoud van gemeentelijke gebouwen met de daarbij behorende onttrekking aan de reserve gemeentelijke gebouwen ad € 169.181 wordt doorgeschoven naar 2023.

Loonbegroting personeel
Om grote schommelingen binnen het loonbudget op te vangen, egaliseren we deze met de Reserve Formatie en Organisatie. Het loonbudget wordt met € 387.865 naar beneden bijgesteld en de mutatie op de reserve met dit bedrag verhoogd.

	Omschrijving	Krediet	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 1 Ruimte							
P1.2210	Admiraal de Ruyterstraat/Dijkstraat	74.086					
P1.2210	Beggelderdijk	82.873					
P1.2210	Bijstelling uren toerekening		-24.246				
P1.2210	Centrumvisie Welinkweg Dinxperlo	83.665					
P1.2210	Dalweg	-20.280					
P1.2210	Driessenshof	41.000					
P1.2210	Frankenstraat	-187.200					
P1.2210	Heelweg	43.000					
P1.2210	LED-waarschuwingssysteem Ludgerstraat	-4.452					
P1.2210	Lichtenvoordsestraatweg	-250.000					
P1.2210	Openbare verlichting	-100.000					
P1.2210	Oranje, Frederik Hendrik, Misterstraat	30.421					
P1.2210	Prinsenstraat Veemarkt	421					
P1.2210	Reehorsterlaan (Terborgseweg/Gielinklaan)	11.400					
P1.2210	Saksenstraat	-116.300					
P1.2220	Bijstelling uren toerekening		-2.407				
P1.2222	Aankoop parkeerplaats Hoge Straat Aalten	-1					
P1.2222	Gronden Oosterkerkstraat tbv parkeren	2.855					
P1.2250	Bijstelling uren toerekening		-18.508				
P1.5520	Bijstelling huren en pachten		-14				
P1.5520	Bijstelling uren toerekening		39.331				
P1.5520	Dagelijks onderhoud gebouwen van de gemeente		1.000				
P1.5550	Bijstelling uren toerekening		2.314				
P1.5550	Dagelijks onderhoud gebouwen van de gemeente		6.662				
P1.5570	Bijsteling huren en pachten		1.014				
P1.5570	Bijstelling uren toerekening		-143.439				
P1.7720	Admiraal de Ruyterstraat/Dijkstraat	2.455					
P1.7720	Centrumvisie Allee	-100.000					
P1.7720	Centrumvisie Dinxperlo, dekking voorlopige raming riolering parkeertrerrein/Wilhelminastraat 2023			-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
P1.7720	Centrumvisie Dinxperlo, voorlopige raming riolering parkeertrerrein/Wilhelminastraat 2023	78.000		2.000	2.000	2.000	2.000
P1.7720	Dalweg	-57.000					
P1.7720	Extra onderhoud rioolpunnten obv NEN keuring uit voorziening riolering		30.000				
P1.7720	Extra onderhoud rioolpunnten obv NEN keuring uit voorziening riolering.		-30.000				
P1.7720	Frankenstraat	-143.000					
P1.7720	Lichtenvoortsestraatweg	-150.000					
P1.7720	Reehorsterlaan (Terborgseweg/Gielinklaan)	-7.500					
P1.7720	Saksenstraat	-125.400					
P1.7720	Welinkweg Dinxperlo	-122.950					
P1.7740	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, toezicht handhaving voor EPBD		2.079				
P1.7740	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, uitvoering klimaatakkoord		213.027				
P1.7740	Bijstelling uren toerekening		18.508				
P1.7750	Bijstelling huren en pachten		-144				
P1.7750	Dagelijks onderhoud gebouwen van de gemeente		-1.250				
P1.7750	Leges begraafrechten lager en hogere leges burgerzaken		41.000	15.000	15.000	15.000	15.000
P1.8810	Algemene uitkering, septembercirculaire 2022 transitiekosten invoering Omgevingswet		313.635				
P1.8810	Algemene uitkering, septembercirculaire 2022, voorbereidingskosten invoering kwaliteitsborging bouw		51.439	20.920	20.937	20.937	20.779
P1.8810	Bijstelling uren toerekening		-50.897				
P1.8810	Budget omgevingswet tbv inhuur Telengy		60.000				
P1.8810	Centrumvisie Dinxperlo, dekking voorlopige raming groenvoorziening parkeertrerrein/Wilhelminastraat			-32.000			
P1.8810	Centrumvisie Dinxperlo, voorlopige raming parkeerterrein /Wilhelminastraat 2023	463.000		20.000	20.000	20.000	20.000
P1.8810	Centrumvisie Dinxperlo, voorlopige raming sloop pand Wilhelminastraat		50.000				
P1.8810	Centrumvisie Dinxperlo, dekking voorlopige raming parkeerterrein /Wilhelminastraat 2023			-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
P1.8810	Centrumvisie Dinxperlo, dekking voorlopige raming sloop pand Wilhelminastraat		-50.000				
P1.8810	Centrumvisie Dinxperlo, voorlopige raming groenvoorziening parkeertrerrein/Wilhelminastraat			32.000			
P1.8810	P3 Woningbouw Ludgerstraat, dekking Algemene Reserve		64.935				
P1.8810	Structurele kosten Omgevingswet Rx. Zone naar ICT		-23.000				
P1.8810	Woningbouw Ludgerstraat, dekking Algemene Reserve		25.065				
P1.8820	Uuthuuskes	-253.300					
P1.8820	Woningbouw Ludgerstraat, uit bouwgrrondexploitatie, de Groene kamer		-90.000				
P1.8830	Bijstelling uren toerekening		-18.509				
P1.8830	Inhuur Interconcept niet via inhuur		100.000				
P1.8830	Regiodeal		-3.750	3.750			
P1.8830	Verzekeringen		400	400	400	400	400
P3.0040	Overkapping werf	13.000					
Totaal Programma 1 Ruimte		**-711.206**	**564.245**	**40.070**	**36.337**	**36.337**	**36.179**

	Omschrijving	Krediet	2022	2023	2024	2025	2026
Programma 2 Sociaal Domein							
P2.0010	Bijstelling uren toerekening		-1.480				
P2.0010	Regiodeal		57.321	-7.321			
P2.0010	Verschuiving Wet open overheid naar ICT		-7.000				
P2.1110	Bijsteling huren en pachten		7				
P2.1110	Dagelijks onderhoud gebouwen van de gemeente		3.000				
P2.1120	Aanpak drugsproblematiek naar inhuur		-4.000				
P2.1120	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, handhaving Quarantaine		466				
P2.1120	Bijstelling uren toerekening		-25.449				
P2.3310	Bijstelling uren toerekening		-16.195				
P2.3310	Regiodeal		-50.000				
P2.3340	Bijstelling uren toerekening		-9.254				
P2.4410	Bijstelling uren toerekening		2.313				
P2.4420	Verzekeringen		2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
P2.4430	Algemene Uitkering, septembercirculaire 2022, voorschoolse voorziening peuters		311				
P2.4430	Bijstelling uren toerekening		20.821				
P2.4430	Regiodeal			3.571			
P2.5510	Bijstelling uren toerekening		1.537				
P2.6610	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, inburgeringsplicht		2.589				
P2.6610	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, doeluitkering inburgering		8.148				
P2.6610	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, gezond in de stad		7.113				
P2.6610	Algemene Uitkering, september circulaire 2022 inburgering asiel hogere toestroom inburgeraars		29.729	64.899	50.325		
P2.6610	Algemene Uitkering, septembercirculaire 2022, maatschappelijke begeleiding statushouders		52.140				
P2.6610	Bijstelling uren toerekening		46.270				
P2.6610	Extra bijdrage Sensire ivm raadsliedenwerk		8.220				
P2.6610	Verschuiving budgetten in verband met mutaties taakveld		-153.870				
P2.6610	Verzekeringen		-100	-100	-100	-100	-100
P2.6610	Wmo transformatieplan met Wmo Wmo JZ Participatie			34.324	41.848	41.848	41.848
P2.6620	Afwikkeling bezwaarschriften		-7.426				
P2.6620	Bijstelling uren toerekening		-2.314				
P2.6620	Extra bijdrage Sensire ivm raadsliedenwerk		-8.220				
P2.6620	Jeugdbeschermingstafel van taakveld 682 naar 662		12.849				
P2.6620	Schommelfonds, KOV toeslagenaffaire		-37.200				
P2.6620	Simpel Switchen obv collegebesluit		-2.200	-16.676	-9.152	-9.152	-9.152
P2.6620	Stichting Veilig thuis van taakveld 682 naar taakveld 662		189.341				
P2.6620	Verschuiving budgetten in verband met mutaties taakveld		153.870				
P2.6620	Verschuiving budgetten Jeugdzorg		-30.000				
P2.6620	Verschuiving van taakveld 667 naar 662		40.548				
P2.6620	Wmo transformatieplan met Wmo Wmo JZ Participatie			-34.324	-41.848	-41.848	-41.848
P2.6620	Wmo voorliggend veld		95.481				
P2.6620	Yunio thuisbegeleiding vam taakveld 672 naar taakveld		45.000				
P2.6630	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, energietoeslag		887.689				
P2.6630	Algemene Uitkering, september circulaire 2022 energietoeslag		834.880				
P2.6630	Bijstelling uren toerekening		11.568				
P2.6630	Budget overzetten dossiers Stadsbank, Schuldhulpverlening		75.000				
P2.6630	Regiodeal		-3.571				
P2.6630	Schuldhulpverlening van taakveld 667 naar taakveld 663		190.753				
P2.6640	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, participatie Wsw		240.264				
P2.6640	Algemene Uitkering, septembercirculaire 2022, hogere WSW uitkering		35.266				
P2.6640	Bijstelling uren toerekening		34.703				
P2.6650	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, participatie reïntegratie		13.151				
P2.6650	Algemene Uitkering, septembercirculaire 2022, hogere uitkering Wajong Klassiek		11.416				
P2.6650	Bijstelling uren toerekening		6.941				
P2.6650	Simpel Switchen obv collegebesluit		2.200	16.676	9.152	9.152	9.152
P2.6666	Bijstelling uren toerekening		-23.136				
P2.6666	Verzekeringen		-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
P2.6671	Bijstelling uren toerekening		83.403				
P2.6671	Regiodeal		-8.820				
P2.6671	Rode Kruis van taakveld 671 naar taakveld 771		-1.000				
P2.6671	Schuldhulpverlening van taakveld 667 naar taakveld 663		-190.753				
P2.6671	Slachtofferhulp Nederland van taakveld 671 naar taakveld 771		-8.950				
P2.6671	Wmo voorliggend veld		-95.481				
P2.6672	Verschuiving budgetten in verband met mutaties taakveld		-860.000				
P2.6672	Verschuiving budgetten Jeugdzorg		30.000				
P2.6672	Verschuiving van taakveld 667 naar 662		-40.548				
P2.6672	Yunio thuisbegeleiding vam taakveld 672 naar taakveld		-45.000				
P2.6682	Bijstelling uren toerekening		18.508				
P2.6682	Jeugdbeschermingstafel van taakveld 682 naar 662		-12.849				
P2.6682	Stichting Veilig thuis van taakveld 682 naar taakveld 662		-189.341				
P2.6682	Verschuiving budgetten in verband met mutaties taakveld		860.000				
P2.7710	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, prenetaal huisbezoek		-3.020				
P2.7710	Regiodeal		8.820				
P2.7710	Rode Kruis van taakveld 671 naar taakveld 771		1.000				
P2.7710	Slachtofferhulp Nederland van taakveld 671 naar taakveld 771		8.950				
Totaal Programma 2 Sociaal Domein			**2.295.309**	**61.949**	**51.125**	**800**	**800**
Programma 3 Bedrijfsvoering							
P3.0020	Bijstelling uren toerekening		-60.152				
P3.0020	Leges begraafrechten lager en hogere leges burgerzaken		-31.000				
P3.0030	Bijstelling huren en pachten		-863				
P3.0030	Bijstelling uren toerekening		-37.016				
P3.0030	Dagelijks onderhoud gebouwen van de gemeente		-7.500				
P3.0030	Verzekeringen		750	750	750	750	750
P3.0040	Aanpak drugsproblematiek naar inhuur		4.000				
P3.0040	Afwikkeling bezwaarschriften		7.426				
P3.0040	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, extra capaciteit BOA's		33.387				
P3.0040	Bijstelling uren toerekening		-149.915				
P3.0040	Budget omgevingswet tbv inhuur Telengy		-60.000				
P3.0040	Budget overzetten dossiers Stadsbank, Schuldhulpverlening		-75.000				
P3.0040	Dagelijks onderhoud gebouwen van de gemeente		-1.912				
P3.0040	Inhuur Interconcept niet via inhuur		-100.000				
P3.0040	Leges begraafrechten lager en hogere leges burgerzaken		-10.000	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
P3.0040	Schommelfonds, KOV toeslagenaffaire		37.200				
P3.0040	Structurele kosten Omgevingswet Rx. Zone naar ICT		23.000				
P3.0040	Verschuiving Wet open overheid naar ICT		7.000				
P3.0040	Verzekeringen		-1.950	-1.950	-1.950	-1.950	-1.950
P3.0044	Materieel	-207.000					
P3.0060	Bijstelling uren toerekening		-6.941				
P3.0070	Algemene Uitkering meicirculaire 2022		-1.478.570				
P3.0070	Algemene Uitkering meicirculaire 2022, bommenregeling		73.677				
P3.0070	Algemene Uitkering, september circulaire 2022		-1.328.816	-85.819	-71.262	-20.937	-20.779
P3.0080	Bijstelling uren toerekening		303.641				
Totaal Programma 3 Bedrijfsvoering		**-207.000**	**-2.859.554**	**-102.019**	**-87.462**	**-37.137**	**-36.979**
Totaal Administratief		**-918.206**					

Afkortingenlijst

AOGW	Aalten, Oost Gelre en Winterswijk
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWLO	Achterhoekse Woonwensen en Leefbaarheidsonderzoek
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBV	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
BCF	BTW-compensatiefonds
BCF	Beleidsgestuurde contractfinanciering
BGT	Basisregistratie Grootschalige Topografie
Bibob	Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BRK	Basisregistratie Kadaster
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CEO	Client ervaringsonderzoek
CISO	Chief Information Security Officer
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
ECB	Europese Centrale Bank
FG	Functionaris Gegevensbescheming
Fte	Fulltime-equivalent
GF	Gemeentefonds
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GOO	Gemeentelijke Opvang Oekraïners
GR	Gemeenschappelijke Regeling
HAN	Hogeschool Arnhem Nijmegen
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IHP	Integraal Huisvestingsplan voor het onderwijs
LPO	Loon- en prijsontwikkeling
MOP	Meerjaren onderhoudsplan
MT	Managementteam
Nabo	Niet actief beveiligde overweg
NHG	Nationale hypotheek garantie
ODA	Omgevingsdienst Achterhoek
OZB	Onroerendezaakbelasting
PAN	Particulier Agrarisch Natuurbeheer
PO	Primair Onderwijs
POO	Particuliere Opvang Oekraïners
RM	Raadsmededeling
RMT	Regionaal Mobiliteitsteam
SMI	Sociaal Medische Indicatie
SON	Stadsbank Oost Nederland
SOR	Samenhangende Objecten Registratie
SPUK	Regeling specifieke uitkering sport
SPUK IJZ	Specifieke uitkering IJsbanen en Zwembaden
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers
TWAO	Toegevoegde waarde Aaltens onderwijs
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VNOG	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
VO	Voortgezet Onderwijs
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRI	Verkeersregelinstallatie
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WOZ	Wet waardering Onroerende Zaken
WSPA	WerkgeversServicepunt Achterhoek
Wsw	Wet sociale werkvoorziening